

و بطوری که بتواند احتیاجات مملکت را برطرف کند انجام نمی گیرد و در تمام نقاط مملکت شعبه قضائی وجود ندارد و اگر ما بخواهیم این ترتیب را قبول کنیم اصلاً با منظوری که از قانون دخیانیت داریم منافی خواهد بود و نمی شود اجرای قانون دخیانیت را به سه سی چهل سال بعد موکول کرد

زیرا آقایان باید بدانند که قاضی خوب تربیت کردن و عدلیه را اصلاح کردن کار امروز فردا و یا یکی دو سال نیست و سی چهل سال وقت لازم است

زیرا اصلاح عدلیه مستلزم داشتن قاضی خوب و داشتن يك دوره قوانین خوب و بالاخره محتاج بداشتن پول خواهد بود و فراموش نباید کرد که امروزه دو میلیون کسر بودجه داریم و کسر این بودجه را نمیتوان موکول کرد با اصلاح حوزه قضائی و اگر این خیال را داشته باشیم گمان می کنم نوش داری پس از مرگ سهراب خواهد بود

در حال مجلس شورای ملی میخواهد از يك طرف قاچاق را تعقیب کند و از طرف دیگر ممکن است فرض شود که يك عده اشخاص بی گناهی با اسم قاچاق بزحمت بیفتند

بالاخره نباید این را هم تصور کرد که همه مأمورین دست سهم داده اند از برای اینکه حق يك بیچاره را از بین ببرند و برخلاف آنچه که آقایان امروز میفرمایند بنده عقیده دارم زیرا بنده علاوه بر آنکه در مرکز بوده ام و مشاهده کرده ام که در شکایت نود درصد حق بجانب مأمورین بوده است با وجود این که قاچاقچی دندان شکسته و بچه سقط شده در خانه اش دارد و زن ناخوش در خانه دارد برای اینکه در موقع اینها را با معروض نمایش بگذارد و تولید رفت برای اشخاص بکند با این حال اگر درست رسیدگی و دقت شود خواهیم دید که در شکایات نود درصد حق به جانب مأمورین دولتی است حالا در این خصوص هم بنده نمی خواهم زیاد مبالغه کنم

بهر حال اگر مقصود این است که يك بیچاره را بیخود نکشند و بیاورند و اسباب زحمتش را فراهم بکنند که این مقصود با این ترتیب که يك محکمه اداری تشکیل شود تأمین خواهد شد

زیرا او را خواهند آورد بيك مرکزی که حاکم هست امین مالیه هست در جاهائی که تشکیلات عدلیه باشد مدعی العموم هست و در آنجا يك محکمه از این اشخاصی تشکیل شده و این امر رسیدگی میکنند اگر ثابت شد که البته چنین شخصی واجب الرعایه نیست و باید مجازات شود و بعقیده بنده جریمه هم باید از او بگیرند اگر هم ثابت نشد و بی گناه بود که هیچ و این اشکالی

ندارد در جاهائی که مدعی العموم نباشد حاکم و پیشکار مالیه خواهند بود

رئیس - آقای مشارعظم و کازرونی پیش نهاد کرده اند جلسه ختم شود مخالفی ندارد

جمعی از نمایندگان - خیر

رئیس - جلسه آتی به رائی معین می کنید؟

(بعضی گفتند عصر - بعضی دیگر فردا صبح)

رئیس - آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - این دو موضوع متمایز است یکی اینکه حالا جلسه ختم شود

رئیس - در این باب که مخالفی نبود آقای معتمد السلطنه پیش نهاد کرده اند جلسه امروز عصر دو ساعت قبل از غروب متعقد شود - آقای روحی (اجازه)

روحی - الان يك ساعت بعد از ظهر است ما چطور می توانیم يك ساعت دیگر جلسه را تشکیل بدهیم و بنده مخالفم که جلسه امروز عصر تشکیل شود

چون صبح هم جلسه بوده است بنده پیش نهار می کنم فردا صبح جلسه تشکیل شود

رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد آقای معتمد السلطنه - آقایانی که تصویب میکنند قیام فرمایند

(عده کثیری قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

(مجلس يك ساعت بعد از ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - مؤمن الملك منشی - هلی اقبال الملك منشی - معظم السلطان

جلسه صد و چهل و هشتم صورت مشروح مجلس عصر چهارشنبه بیست و هشتم حوت هزار و سیصد و سه مطابق بیست و دوم شهر شعبان المعظم هزار و سیصد و چهل و سه

مجلس تقریباً يك ساعت قبل از غروب بر ریاست آقای مؤمن الملك تشکیل گردید صورت مجلس عصر روز قبل را آقای میرزا جوادخان قرائت نمودند

رئیس - آقای آقا سید یعقوب (اجازه)

آقا سید یعقوب - بعد از تصویب صورت مجلس

رئیس - صورت مجلس اشکالی دارد یا خیر؟

جمعی از نمایندگان - خیر

رئیس - آقای آقا شیخ جلال (اجازه)

آقا شیخ جلال - دپروزر در موقعی که

این لایحه مطرح شد بنده در روی یک ورقه نوشتم که هم در کلیات و هم در مواد این لایحه مخالفم و تقدیم کردم امروز هم در موقعی که میخواست جلسه تشکیل شود بنده اول شخصی بودم که در جزو مخالفین اسم خودم را نوشتم حالا نمیدانم که این دو ورقه در دوسیه هست یا نیست؟

رئیس - بلی هست صبح که بود حالا هم باید باشد آقای آقا سید یعقوب (اجازه)

آقا سید یعقوب - بنده خواستم با آقایان وزراء چون تشریف دارند يك تذکری بدهم

یک روزی در سابق تذکر دادم راجع بسیر اتومبیلها در شهرها و بنا شد که وزارت داخله همینطور اداره نظمی یا بلدی به توجه نموده و ترتیبی بدهند که این اتومبیلها اینقدر در شهر سرعت حرکت نکنند و شوفرهایك حرکات وحشیانه نکنند امروز در خدمت آقای رهنما بودیم دیدیم باز بهمان تندی سابق حرکت میکنند و اسباب بدبختی و زحمت برای مردم فراهم میکنند چنانچه همه آقایان معترم مسبقاً تذکره جوانی که يك خدمات شایانی بمملکت کرده بود در زیر شوفر کشته شد (خنده نمایندگان)

بلی در زیر اتومبیل رفت و کشته شد حالا هم موقع مراجعت دانسته باز تذکر میدهم که آقایان وزراء در این باب يك اوامر اکیده صادر نمایند که لا اقل همانطور که در ممالک دیگر هم هست اتومبیلها با اندازه معینی در کوچه ها و خیابانها سیر کنند و مردم از این حیث راحت باشند این بود عریض بنده

وزیر فوائد عامه وزارت داخله برای سیر اتومبیل در شهر مشغول تهیه نظامنامه هست و اگر با تمام نرسیده باشد قریب با تمام است و انشاء الله در آتی نزدیکي نتیجه آن معلوم خواهد شد

جمعی از نمایندگان - وارد دستور شویم

رئیس - راجع بماده ۵ لایحه قانونی دخیانیت پیشنهاد هائی شده بود یکی از آن پیشنهادها پیشنهاد آقای تقی زاده بود مذاکره شده حالا رأی میگیریم

(پیشنهاد فوق شرح ذیل قرائت شد)

تبصره - مقصود از محاکم صالحه محکمه اداری مالیه است و در صورت عدم وجود محکمه اداری در محل جلسه اداری مرکب از نماینده حکومت و نماینده مالیه و مدعی العموم اگر موجود باشد محکمه صالحه است

رئیس - مذاکره شده است باید برای گرفته شود

آقایانیکه این تبصره را تصویب می کنند قیام فرمایند

(عده ای قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد

پیشنهاد آقای طهراني قرائت میشود (بمضمون ذیل قرائت شد)

این بنده پیشنهاد مینماید که تبصره ذیل اضافه شود

تبصره - محکمه صالحه مرکب از حاکم و مدعی العموم و امین مالیه و نماینده آنان میباشد که با کثرت رأی خواهند داد و رأی آنها قطعی خواهد بود

بعضی از نمایندگان - رد شده است

رئیس - نه خیر این آن نیست آقای طهراني (اجازه)

آقا شیخ محمد علی طهراني - عرض میکنم که آقای آقا میرزا شهاب در موقعی که آقای باستانی پیشنهادی قریب به پیشنهاد بنده تقدیم کرده بودند چون توضیحات کافی نداده بودند آقای آقا میرزا شهاب گفتند که در همه جا مدعی العموم یا نماینده مدعی العموم نیست و این فرمایش از نقطه نظر این بوده است که بمراجعه بقانون جزا و اصول محاکمات جزائی نکرده اند در تمام نقاط نماینده مدعی العموم هست

ضباط عدلیه غیر از خود مأمورین عدلیه عبارتند از

از مأمورین نظمی - مأمورین امنیه کدخدای محل

در هر نقطه از نقاط اینها جزو ضباط عدلیه هستند مثلاً اگر در يك دهکده يك کسی يك کسی را زد کشت نمایند مدعی العموم که ابتداً میتواند استنطاق کنند عبارتند از همان مأمورین امنیه و نظمی و یا کدخدای محل و آنها این کار را تعقیب می کنند تحقیقاتشان که تمام شد دوسیه را میفرستند برای محکمه صالحه یا مدعی العموم بالاخره چون این اعتراض را ایشان کردند و شاید آقایان هم از اصول محاکمات جزائی مطلع نبودند که مأمورین نظمی و امنیه و کدخدای محل نماینده مدعی العموم هستند از این جهت بآن پیشنهاد رأی ندادند یعنی مجمل ماند

باین ملاحظه من پیشنهاد کردم که محکمه صالحه عبارتست از امین مالیه - حاکم محل و نماینده مدعی العموم

در آن جاهائی که حاکم نیست البته یکنفر در هر دهکده بعنوان حکومت معرفی شده است که قائم مقام حاکم است و امنیه هم در آن جا ها هست که قائم مقام امین مالیه است

بنابر این این سه نفر می نشینند (مأمور امنیه و حکومت و تحصیلدار مالیه) و رسیدگی و محاکمه می کنند و حکم آنها هم قطعی است یعنی قابل از برای استیناف و تمیز نیست

پس محکمه اداری عبارت است از مدعی العموم یا نماینده او و حاکم یا نماینده او و امین مالیه یا نماینده او

بنابر این پیشنهاد دیگر مورد ندارد
پیشنهاد آقای شریعت زاده
شریعت زاده - استرداد میکند
رئیس - پیشنهاد آقای آقاسید
یعقوب
(شرح آتی خوانده شد)
بنده تبصره ذیل را پیشنهاد میکنم
تبصره - اخذ عین جنس دزدی بعنوان
مجازات در موقع بیع و شری خواهد بود
مأمورین مالیه حق ورود بخانه احدی
ندارند

یعنی درموقعی که شخصی تنباکو و
توتون دارد و نخواهد بفروشد یا بفرد آن
وقت اگر گردیدند مالیتش داده نشده حق
دارند مطابق این قانون جنسش را ضبط
کنند
نه اینکه وارد خانه کسی بشوند در
قانون اساسی صریحاً نویسد که حق ندارند
داخل خانه کسی بشوند
رئیس - آقای دکتر آقایان
(اجازه)

مصون است و در آنجا نباید وارد شد مگر
به ترتیبی که قانون معین کرده باشد
(همه نمایندگان)
بنده قانون اساسی را خوب میدانم
بنده رئیس دیوان تیرتیمستم
قانون اساسی و تمام قوانین مملکتی
را اجرا کرده ام
اگر بخواهند یک چیزی اینجا وضع
کنند که مطلقاً منع کند و رودخانه ها را
بکلی دست قوما جریه می شود هیچ کاری
نمی تواند بکنند

نجات - رای بگیرد آقا...
رئیس - اینطور نمیشود مجلس را ادار
کرد بنده میروم
(در این موقع آقای رئیس از مجلس
خارج شدند و جلسه تعطیل شده پس از
نیم ساعت مجدداً بریاست آقای سهام السلطان
نایب رئیس تشکیل گردید)
نایب رئیس - راجع پیشنهاد آقای
آقاسید یعقوب در قسمت اول رای گرفته شد
ورود شد

دکتر آقایان - مخالفت بنده از نقطه
نظر مخالفت با اصل آزادی نیست بلکه از
نقطه نظر دیگری است
بنده حس می کنم حتی امروز صبح
هم خودم در حالت تردید بودم و می دیدم
که در آقایان یک حس وحشتی هست و
میترسند که مبادا اینهم یک بلای شود مثل
تجدید تریاک و امثال آن
به این دلیل خودم شخصاً یک تحقیقاتی
کردم و در نتیجه تحقیقاتی که شد و تصور
می کنم آقای وزیر مالیه هم تصدیق بفرمایند
معلوم شد که در تمام مدت اجرای قانون
دخانیات تا امروز فقط یک مرتبه اتفاق افتاده
است که راپورت داده اند که دارند تنباکو
را قاچاق می نمایند

در قسمت دوم هم مذاکره شد باید
رای گرفته شود قرائت می شود
(بعضی من سابق قرائت شد)
نایب رئیس - رای میگیریم باینقسمت
آقایان موافقین قیام فرمایند
(عده قلیلی برخاستند)
نایب رئیس - تصویب نشد
پیشنهاد شاهزاده شیخ الرئیس
(شرح ذیل قرائت شد)
مأمورین مالیه حق ورود بخانه مردم
ندارند مگر بمسک قانون
بعضی از نمایندگان - این اصل مسلم
قانون اساسی است
(اینطور قرائت شد)
تبصره ماده پنج - اگر قاچاق کنند
مأمور دولت باشد یا شرکت نماید علاوه بر
مجازات مذکور به حبس و انفصال از خدمت نیز
مجازات میشود

ممنوعی خیلی خوب اگر قانونی وضع
نشده و معین نشده برای وارد شدن مأمورین
دولت در خانه ها درموقعی که ظنین هستند
باید یک قانونی بنویسد و یک ترتیبی برای
آن بدهد
(بعضی از نمایندگان - صحیح است)
نه اینکه یک کاری بکنند که بکلی دست
قوه مجریه بسته شود آ خر هر دو طرف را
ملاحظه کنید
هم باید اسباب زحمت مردم را فراهم
نیارود و هم باید اشرار مصون نباشند و
بترسند و راهمه داشته باشند دولت هم بتواند
بآنهاد دست بیاید

در قسمت دوم هم مذاکره شد باید
رای گرفته شود قرائت می شود
(بعضی من سابق قرائت شد)
نایب رئیس - رای میگیریم باینقسمت
آقایان موافقین قیام فرمایند
(عده قلیلی برخاستند)
نایب رئیس - تصویب نشد
پیشنهاد شاهزاده شیخ الرئیس
(شرح ذیل قرائت شد)
مأمورین مالیه حق ورود بخانه مردم
ندارند مگر بمسک قانون
بعضی از نمایندگان - این اصل مسلم
قانون اساسی است
(اینطور قرائت شد)
تبصره ماده پنج - اگر قاچاق کنند
مأمور دولت باشد یا شرکت نماید علاوه بر
مجازات مذکور به حبس و انفصال از خدمت نیز
مجازات میشود

با این حال کسانی که در
کمسیون هرایش هستند
همچنین واحد واحد از ماها مرجع
شکایت بودیم که مأمورین بدون اجازه
وارد می شوند در خانه های مردم و برخلاف
قانون اساسی رفتار می کنند
این مسئله امر تازه ای نیست تمام
آقایان گرفتار این مسئله بوده اند و این
صدتا پیشنهادی که شده است از ترس
همین مسئله بوده است که مأمورین مالیه
بواسطه خاطر نظامنامه که نوشته شده و
نمیدانم چه وقت تهیه شده و بر قانون
اساسی هم مقدم شده است

آنها وقتی تعقیب و تحقیق شد معلوم
شد یک تنباکو می بود که می خواسته اند
بطور قاچاق بفراخ ببرند و کسی هم که
این کار را می کرده نمی دانسته است این
تنباکو اصلاً معاف است و بی خود و بیجهت
قاچاق می کرده است
پس سابقه عمل نشان داده است که
در قضیه تنباکو فقط این قاچاق شده است
که عرض کردم
بنابر این دلیل معلوم می شود که قاچاق
تنباکو اصلاًست نمی دهد و اگر دست می
داد قطعاً تا اکنون قاچاقش خیلی می شد
بعلاوه قاچاق راجع به جنس است که از
خارج می آید در این قسمت هم فیراز آنچه
که ما اینجا وضع کرده ایم قوانین گمرکی
اعم داریم که بموقع اجرا گذاشته شود و اگر
باشد جنس قاچاق گرفتار شود مطابق
قانون گمرکات ضبط شده و دو مقابل هم
حقوق گمرکی ازش گرفته می شود

مجلس هم تصویب شد
باینکه عین قانون اساسی بود معذالك
در دوره چهارم این قانون از مجلس
گذشت
با این حال کسانی که در
کمسیون هرایش هستند
همچنین واحد واحد از ماها مرجع
شکایت بودیم که مأمورین بدون اجازه
وارد می شوند در خانه های مردم و برخلاف
قانون اساسی رفتار می کنند
این مسئله امر تازه ای نیست تمام
آقایان گرفتار این مسئله بوده اند و این
صدتا پیشنهادی که شده است از ترس
همین مسئله بوده است که مأمورین مالیه
بواسطه خاطر نظامنامه که نوشته شده و
نمیدانم چه وقت تهیه شده و بر قانون
اساسی هم مقدم شده است

مجلس هم تصویب شد
باینکه عین قانون اساسی بود معذالك
در دوره چهارم این قانون از مجلس
گذشت
با این حال کسانی که در
کمسیون هرایش هستند
همچنین واحد واحد از ماها مرجع
شکایت بودیم که مأمورین بدون اجازه
وارد می شوند در خانه های مردم و برخلاف
قانون اساسی رفتار می کنند
این مسئله امر تازه ای نیست تمام
آقایان گرفتار این مسئله بوده اند و این
صدتا پیشنهادی که شده است از ترس
همین مسئله بوده است که مأمورین مالیه
بواسطه خاطر نظامنامه که نوشته شده و
نمیدانم چه وقت تهیه شده و بر قانون
اساسی هم مقدم شده است

(مجدداً قرائت شد)

نایب رئیس - آقای آقا سید محمدعلی
(اجازه)
آقا سید محمدعلی شوشتری - بنده
این پیشنهاد را برای این کردم که اگر یک
تنباکو و توتون مختصری در یک محلی باشد
تأمینان چهار من معاف باشد و مأمورین
ضبط نکنند و برای مردم اسباب زحمت
نشوند
دیگر بسته است بنظر آقایان
نایب رئیس - رای میگیریم پیشنهاد
آقای شوشتری
آقایان موافقین قیام فرمایند
(عده قلیلی قیام نمودند)
نایب رئیس - تصویب نشد
پیشنهاد شاهزاده شیخ الرئیس
(شرح ذیل قرائت شد)
مأمورین مالیه حق ورود بخانه مردم
ندارند مگر بمسک قانون
بعضی از نمایندگان - این اصل مسلم
قانون اساسی است
(اینطور قرائت شد)
تبصره ماده پنج - اگر قاچاق کنند
مأمور دولت باشد یا شرکت نماید علاوه بر
مجازات مذکور به حبس و انفصال از خدمت نیز
مجازات میشود

من توضیح مطلب بود
نایب رئیس - پیشنهاد آقای میرزا شهاب
(اینطور قرائت شد)
میرزا شهاب پیشنهاد میکند که تبصره
ذیل بماده پنج علاوه شود
تبصره - توتون و تنباکوئی قاچاق
خواهد بود که بدون جواز از محلی بمحلی دیگر
حمل شود
آقای میرزا شهاب - چون بنده می بینم
پیشنهادات زیاد قانون را دارد از شکل
قانونیت خارج میکنند و برای یک ماده ای
نمیشود هفتاد تبصره پیشنهاد کرد لذا بنده
پیشنهاد خود را پس میگیرم
نایب رئیس - پیشنهاد آقای دستغیب
(شرح ذیل قرائت شد)
بنده تبصره ذیل را پیشنهاد میکنم -
اجزاء قانون دخانیات بعد از نظامنامه است
که از تصویب کمیسیون قوانین مالیه گذشته
است
نایب رئیس - آقای دستغیب
بفرمائید
بعضی از نمایندگان (بطور همه)
جایش اینجا نیست
دستغیب - اگر جایش در اینجا است
عرض کنم اگر نیست در آخر عرض
کنم؟
نجات - جایش در آخر است
دستغیب - اجراء نظامنامه با هیئت
رئیس است یا شما نیست مخصوصاً بنده
می خواهم جواب فرمایش آقای وزیر فرماید
حالا نمی دانم جایش اینجا است یا این
جانب است و صبر کنم تا آخر
نایب رئیس - در آخر بطور ماده الحاقیه
پیشنهاد بفرمائید
دستغیب - بسیار خوب
نایب رئیس - پیشنهاد آقای سردار عشایر
خودشان که حاضر نیستند
زعیب حاضر نباشند پیشنهادشان
قرائت شود شاید جس دیگر قبول
کند
نایب رئیس - چون صاحب پیشنهاد
نیست نتیجه ندارد یک پیشنهاد دیگر هست
قرائت می شود
(اینطور قرائت شد)
پیشنهاد جمعی از آقایان نمایندگان
تبصره ذیل را پیشنهاد می کنیم
تبصره - در صورتی که متهم بقاچاق
انکار نمود یا دعوی نسبت بمقتشین و مأمورین
اجرای این قانون داشت اموال مظنون
بقاچاق توقیف طرفین بدعا که جزائی
عدلیه احاله شده و حکم محکمه قاطع خواهد
بود
بعضی از نمایندگان - رد شده
است
نایب رئیس - این پیشنهاد هم کسانی
می کند در ضمن سایر پیشنهادات تکلیفش

معین شده است - پیشنهادات خانمه پیدا
کرد
(بعضی از نمایندگان - الحمدالله)
ماده پنجم يك مرتبه دیگر قرائت میشود
ورای می گیریم - ماده پنجم عبارت است از يك
ماده دو تبصره
(بشرح ذیل خوانده شد)
ماده - هر کس هر مقدار توتون و
تنباکو بطور قاچاق از تأدیبه مالیات
بگریزند و در محکمه صالحه ثابت شود عین
جنس قاچاق ضبط می شود
تبصره اول - هر گاه معلوم شود
مأمورین قاچاق برای اشخاص خسارت یا
مزاحمتی فراهم کرده اند خسارت وارده و
حقوق يك ماهه اوضبط و بطرف داده خواهد
شد و از خدمت هم مستعفی خواهد شد
تبصره دوم - محکمه صالحه تشکیل
می شود از احاکم محلو مأمور مالیه و مدعی
یا نماینده مدعی العموم (مأمورین امنیه نظمی
- کخدای محلو)
که با کثرت رای خواهد داد و رای
آنها قطعی خواهد بود
نایب رئیس - رای می گیریم بکلیه ماده
که عبارت از يك ماده دو تبصره است کسانی
که موافقت قیام فرمایند
(اغلب قیام نمودند)
نایب رئیس - تصویب شده ماده ششم
قرائت میشود
(شرح ذیل قرائت شد)
ماده ششم مالیات دخانیات مذکور
در این قانون مستقیماً از اخذ نخواهد
شد
نایب رئیس آقای آقا شیخ جلال
(اجازه)
آقا شیخ جلال - در این ماده هیچ
معلوم نیست که بچه نوع مالیات گرفته
میشود و خیلی ماده مجلی است اگر هم
مقصود این است که از زارها گرفته
نمیشود دیگر مستقیماً بیسجت که در ماده
نوشته شده
اگر هم مقصود این است که از زارع
گرفته میشود
ولی بطور غیر مستقیم آن هم معلوم
نیست
اصلاً معین نیست که این مالیات یکی
برمی خورد و یکی باید بدهد در هر صورت بنده
مقدم کلفظ مستقیم از ماده برداشته شود
و بطور کلی گفته شود مالیات دخانیات از
زارع گرفته نمیشود
بعضی از نمایندگان صحیح است
وزیر فواید عامه - مقصود همین
است که از زارع گرفته نمیشود و برای
اینکه آقایان تصور نفرمایند که در لفظ
مستقیماً يك مقصودی بوده است و غیر
مستقیم گرفته میشود برای رفع این سوء
ظن ما کلمه مستقیم را مسترد می کنیم

نجات - رای بگیرد آقا...
رئیس - اینطور نمیشود مجلس را ادار
کرد بنده میروم
(در این موقع آقای رئیس از مجلس
خارج شدند و جلسه تعطیل شده پس از
نیم ساعت مجدداً بریاست آقای سهام السلطان
نایب رئیس تشکیل گردید)
نایب رئیس - راجع پیشنهاد آقای
آقاسید یعقوب در قسمت اول رای گرفته شد
ورود شد
در قسمت دوم هم مذاکره شد باید
رای گرفته شود قرائت می شود
(بعضی من سابق قرائت شد)
نایب رئیس - رای میگیریم باینقسمت
آقایان موافقین قیام فرمایند
(عده قلیلی برخاستند)
نایب رئیس - تصویب نشد
پیشنهاد شاهزاده شیخ الرئیس
(شرح ذیل قرائت شد)
مأمورین مالیه حق ورود بخانه مردم
ندارند مگر بمسک قانون
بعضی از نمایندگان - این اصل مسلم
قانون اساسی است
(اینطور قرائت شد)
تبصره ماده پنج - اگر قاچاق کنند
مأمور دولت باشد یا شرکت نماید علاوه بر
مجازات مذکور به حبس و انفصال از خدمت نیز
مجازات میشود

مجلس هم تصویب شد
باینکه عین قانون اساسی بود معذالك
در دوره چهارم این قانون از مجلس
گذشت
با این حال کسانی که در
کمسیون هرایش هستند
همچنین واحد واحد از ماها مرجع
شکایت بودیم که مأمورین بدون اجازه
وارد می شوند در خانه های مردم و برخلاف
قانون اساسی رفتار می کنند
این مسئله امر تازه ای نیست تمام
آقایان گرفتار این مسئله بوده اند و این
صدتا پیشنهادی که شده است از ترس
همین مسئله بوده است که مأمورین مالیه
بواسطه خاطر نظامنامه که نوشته شده و
نمیدانم چه وقت تهیه شده و بر قانون
اساسی هم مقدم شده است

پس سابقه عمل نشان داده است که
در قضیه تنباکو فقط این قاچاق شده است
که عرض کردم
بنابر این دلیل معلوم می شود که قاچاق
تنباکو اصلاًست نمی دهد و اگر دست می
داد قطعاً تا اکنون قاچاقش خیلی می شد
بعلاوه قاچاق راجع به جنس است که از
خارج می آید در این قسمت هم فیراز آنچه
که ما اینجا وضع کرده ایم قوانین گمرکی
اعم داریم که بموقع اجرا گذاشته شود و اگر
باشد جنس قاچاق گرفتار شود مطابق
قانون گمرکات ضبط شده و دو مقابل هم
حقوق گمرکی ازش گرفته می شود
پس بنا بر این گمان میکنم با سابقه
عملی که دیده شده این مسئله چندان
وحشتی ندارد و محتاج به این پیشنهاد
هم نیست
وزیر مالیه - اینجا درموضوع قانون
اساسی يك اشتباهی میشود قانون اساسی
مطلقاً منع نکرده است و نمی تواند منع
کند وارد شدن در خانه مردم را
زیرا این مسئله مسلم است اگر در یک
موقعی در یک خانه جرم و جنایتی واقع شود
مجبورند بروند آنجا و تحقیق نمایند
(گفتند صحیح است)
قانون اساسی میگوید خانه مردم
مخالفت

مخالفت
نظر مخالفت با اصل آزادی نیست بلکه از
نقطه نظر دیگری است
بنده حس می کنم حتی امروز صبح
هم خودم در حالت تردید بودم و می دیدم
که در آقایان یک حس وحشتی هست و
میترسند که مبادا اینهم یک بلای شود مثل
تجدید تریاک و امثال آن
به این دلیل خودم شخصاً یک تحقیقاتی
کردم و در نتیجه تحقیقاتی که شد و تصور
می کنم آقای وزیر مالیه هم تصدیق بفرمایند
معلوم شد که در تمام مدت اجرای قانون
دخانیات تا امروز فقط یک مرتبه اتفاق افتاده
است که راپورت داده اند که دارند تنباکو
را قاچاق می نمایند

مجلس هم تصویب شد
باینکه عین قانون اساسی بود معذالك
در دوره چهارم این قانون از مجلس
گذشت
با این حال کسانی که در
کمسیون هرایش هستند
همچنین واحد واحد از ماها مرجع
شکایت بودیم که مأمورین بدون اجازه
وارد می شوند در خانه های مردم و برخلاف
قانون اساسی رفتار می کنند
این مسئله امر تازه ای نیست تمام
آقایان گرفتار این مسئله بوده اند و این
صدتا پیشنهادی که شده است از ترس
همین مسئله بوده است که مأمورین مالیه
بواسطه خاطر نظامنامه که نوشته شده و
نمیدانم چه وقت تهیه شده و بر قانون
اساسی هم مقدم شده است

مجلس هم تصویب شد
باینکه عین قانون اساسی بود معذالك
در دوره چهارم این قانون از مجلس
گذشت
با این حال کسانی که در
کمسیون هرایش هستند
همچنین واحد واحد از ماها مرجع
شکایت بودیم که مأمورین بدون اجازه
وارد می شوند در خانه های مردم و برخلاف
قانون اساسی رفتار می کنند
این مسئله امر تازه ای نیست تمام
آقایان گرفتار این مسئله بوده اند و این
صدتا پیشنهادی که شده است از ترس
همین مسئله بوده است که مأمورین مالیه
بواسطه خاطر نظامنامه که نوشته شده و
نمیدانم چه وقت تهیه شده و بر قانون
اساسی هم مقدم شده است

توزن و وزن بیدامی کند تهیه شده یعنی آماده شده در خرمن هم آماده شده است و اگر بکلمه تهیه شده قناعت کنیم در سر خرمن هم مأمور مالیه می تواند مطالبه مالیات بکند آنوقت آقایان تصدیق می کنند که چقدر ظلم فاحش است.

نسبت بمالك و رعیت ولو اینکه گفته شود که از زارع گرفته نمی شود ملازم می کنند زارع و مالک را به اینکه در همان سر خرمن بفلان بیلوهر یا ناجر بفروش تا در موقع فروش بهمان وزن مالیات گرفته شود و باز شب گذشته توضیح دادم که از ده من تنبا کوی موجود در خرمن ممکن است پس از وضع کسرو نقصانی که از طریق خشک شدن حاصل می شود ربع عاید مالک نشود آقایان هم موافقت کردند و یکی از نمایندگان معترم هم که مطلع بودند

مخصوصاً با آمریکائی ها مذاکره کرده بودند بنابراین خاطر نمایندگان معترم را به این موضوع و اهمیت موضوع و شدت گرفتاری بیچارگان رعایا و زارعین و تجار یادآوری میکنم و اگر چنانچه مقتضی دیدند باز يك همچو ماده غیر عارلانه را تصویب کنند بخت دارند.

وزیر فواید عامه - بنده قسمت اول بیاناتی را که فرمودند نسبت بهادهش و راجع به بنده بود مجبورم قبول نکنم چون ممکن نبود با اطلاع از ماده شش بنده همچو وعده به آقایان بدهم و اینکه مطلب هیچ رابطه با ماده شش ندارد عرض کنم که در آنجا اصلاح میشود!

مذاکرانی که بنده کردم مربوط بود بماده يك - گفتم در ماده يك این نظر آقایان پیش بینی و جبران شده و مالیات تعلق نمیگیرد بر تنباکو و توتون که تهیه شده یعنی حاضر برای استعمال است و این راهم بنده صراحتاً در مجلس عرض کردم.

حالا هم تکرار میکنم و وعده میدهم که در نظامنامه بهمین مقصود درج میشود تا مین شود.

ولی این ماده مقصودش این است که از زارع مالیات گرفته نشود و این مطلب هم هم واضح است که بونه تر خیلی سنگین تر از خشک است همینطور تنبا کوه هم وقتی خشک شد خرواری صحت من هفتاد من کس پیدا میکند و معلوم است که از بونه تر کسی مالیات نمیگیرد ولی چون مطلب مربوط به این ماده نیست مجبورم که بگویم بنده همچو وعده ندادم و عرض من مربوط بماده اول بود.

نایب رئیس - آقای آقا شیخ جلال پیشنهادهای که ارسال فرمودید با ترتیبی که آقای وزیر فواید عامه قبول کردند باز هم آقا شیخ جلال - پیشنهادهای دیگری است

نایب رئیس - بلی تبصره است قرائت بشود؟

آقا شیخ جلال - بلی

نایب رئیس - چون تبصره است بدو باید بخود ماده رأی بگیریم.

رأی می گیریم بماده شش بترتیبی که اصلاح شد یکسرتبه دیگر قرائت میشود.

(شرح ذیل قرائت شد)

ماده ۶ مالیات دخانیات مذکوره در این قانون از زارع اخذ نخواهد نایب رئیس - رأی می گیریم ببنده این ماده آقایان موافقتن قیام فرمایند (اکثر برخاستند)

نایب رئیس - تصویب شد. پیشنهادهای آقای آقا شیخ جلال (شرح ذیل خوانده شد)

تبصره ماده ۶ از مالکین املاکی که بواسطه داشتن زراعت دخانیات مالیات بده هستند مالیات مقرر در این قانون بعد از فروش توتون و تنباکو باید گرفته شود.

آقا شیخ جلال - در قسمت غرب آنچه بنده اطلاع دارم و همچنین در قسمت آذربایجان و ارومیه در اراضی که مغل زراعت توتون و تنباکو است تمام اراضی مطلق بخورده مالک است و این قسمت ملاکین تقریباً حالشان همان حال زارع است حالا که دولت تصدیق کرده است که از زارع گرفته نشود بهمان جهاتی که نباید از زارع گرفته نشود بهمان جهت بنده پیشنهادهای کردم که از مالکین هم بعد از فروش گرفته شود یعنی از شخصی که جنس را میفروشد در همان موقع که پول حاضر است دولت مطابق نظامنامه که دارد تهیه میکنند همان وقت پولش را بگیرد و البته با این وضعیات و نبودن پول و تنباکو هم که یکمن دهشاهی و یکقران است و گرفتن مالیات قبل از فروش از مالکی که حالش حال زارع است غیر مقدر است.

نایب رئیس - رأی می گیریم به پیشنهادهای آقای آقا شیخ جلال آقایان اینکه تصویب می کنند قیام فرمایند (عده قلیلی برخاستند)

نایب رئیس - تصویب نشد. ماده هفت مطرح است.

(شرح ذیل قرائت شد)

ماده ۷ - مقررات این قانون بکلیه توتون و تنبا کوی که حالیه در مملکت موجود است تعلق خواهد گرفت مشروط بر آنکه مالیاتی از آن اخذ نشده باشد

نایب رئیس - آقای آقا شیخ جلال (اجازه)

آقا شیخ جلال - هر تکلیفی که نسبت بهر کس ولو بر رعیت ایران میشود باید قبلاً خودش را مهیا و حاضر کرده باشد برای اجرای آن اوامر و مردم در سالهای گذشته

بملاحظه همین قانون که امروز نسخش میکنیم وقت بگیرند اگر منفعت نمیکرد زراعت نمیکردند و اگر صرف نمیکرد زراعت به این شکل از همین جنسهائی که فعلاً موجود است گرفته شود بنده خیال میکنم زیاد تر از اصل جنس است عقیده بنده بر این است که مالیات فقط اختصاص داشته باشد بجنسهائی که در سنه ۱۳۰۴ تهیه میشود که مردم قبلاً فکر کنند اگر واقعاً صرف میکنند برایشان بروند تنباکو بکارند و مالیات بدهند و اگر صرفه ندارد مشغول زراعت دیگری بشوند.

نایب رئیس - آقای رهنما (اجازه)

رهنما - آقای آقا شیخ جلال البته وقت کرده اند که قید دارد و میگوید آنهایی که مالیات داده اند این مالیات برشان تعلق نمیگیرد.

محصول تنبا کوی سنه گذشته که الان شاید هشت ماه از موقع زراعتش میگذرد البته تاکنون مالیاتشان را داده اند و کمتر ممکن است کسی تنباکو داشته باشد و با آن شرایطی که گفته میشود که خیلی دولت اصرار دارد مالیاتشان را بگیرد البته اینقدر مساومه نکرده اند و مالیاتشان را گرفته اند

و آنچه را که آقا میفرمایند این پیش بینی عمل شده

والان آخر سال است و محصول جدید دارد میآید و مال سال گذشته غالباً مالیاتهای خودشان را داده اند

و هیچ ممکن نیست هشت ماه نه ماه مالیات توتون تنباکو موقوف مانده باشد و وزارت مالیه آن را ننگرفته باشد و تمام را گرفته اند

نایب رئیس - آقای شیروانی (اجازه)

شیروانی - این ماده را بنده تقریباً زائد میدانم برای اینکه يك توضیح واضحی تنها کوی سال گذشته مالیاتش را داده است برای اینکه عمل چون از جنس گرفته اند وقتی که تنبا کوی بدست آمده است دولت وقت بیست یا صدی سی خودش را از تنباکو و توتون گرفته است.

هیچ قانونی هم عفاف بمسابق نمیشود دو مالیات هم که از يك جنس گرفته نمیشود این مالیات هم يك مالیات جاری نیست يك محصولی است که در وقت معین عمل میاید و در آنوقت معین هم باید مالیاتش را بدهد.

یعنی طریق سابق که اینطور بود ولی طریق حالیه که نقدی است ممکن است در طی سال یعنی از اول تا آخر سال بیایند مالیات را بدهند.

ولی طریق سابق که جنس بود در موقتی که عمل آمده است مالیات آنرا گرفته اند

حالا فرض میکنم که یکقدری باقیمانده است شما نمیتوانید امروز يك قانونی برای وصول مالیاتش معین کنید

مالیات چهار ماه قبل را مطابق میزان چهار ماه قبل بدم باید ادا کنند و این قانون برای سنه ۱۳۰۴ میگذرد و تعلق با چنان میگردد که در ۱۳۰۴ بعمل میاید این است که بنده این ماده را اصلاح فرمایم

نایب رئیس - آقای تدین (اجازه)

عماد السلطنه - بنده مقدم بودم نایب رئیس - آقای تدین از بررررر اول اجازه خواسته بودند

تدین - بنده تصور میکنم که این ماده یکی از مواد خوبست و لازم نیست قید کنیم.

(محصول امسال با سال آتی)

و با آن اطلاعاتی که من دارم شاید آقایان هم از معمل خودشان دارند ترتیب اجرای قانون سابق طوری بوده است که خیلی دقت میشده است

در اینکه مالیات مطابق قانون صدی بیست یا صدی سی گرفته شود تصور نمیکند مقداری از تنباکو محصول امسال باقی مانده باشد که مالیات نداد باشند.

مگر آنهایی که يك ملاحظاتی داشته اند و بالاخره اختلافی بین آنها و وزارت مالیه موجود بوده است یا اینکه قصد داشته اند مالیات دولت را تاخیر بیندازد

بنابراین این ماده خیلی عادلانه است و آنهایی که از محصول امسال مالیات خود را پرداخته اند البته معافند و حق هم همین است

چون قانونی که وضع می شود شامل مسابق نمی شود ولی آنهایی که ندادند تصور میکنم اشکالی ندارد و باید مالیات جدید را بدهند.

بنابراین هیچ اشکالی ندارد و هیچ محتاج نیست که سنه آتی را قید کنیم یا امسال را

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

آقا سید یعقوب - بنده مخالف با کلیات مذاکرات

نایب رئیس - بفرمایید

آقا سید یعقوب - الان این مسئله باعث میشود که یکماه دیگر اهالی بازار قیمت توتون و تنبا کورا زیاد خواهند کرد چرا برای همین که اینجا نوشته اند توتون و تنبا کوی موجود تعلق نمیگیرد در صورتی که برای بعد مالیات وضع میشود

و اینها بخیال اینکه برای حاصل موجود است قوی قیمت را گران میکنند همانطوری که آقای آقا شیخ جلال و یکی دیگر از آقایان شیروانی فرمودند باید برای سال آتی این مالیات را بگیرند.

نایب رئیس - رأی میگیریم بکفایت مذاکرات آقایانی که موافقتن قیام فرمایند (اقل نمایندگان برخاستند)

نایب رئیس - کافی شد. پیشنهادات قرائت می شود

(شرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد آقای شیخ جلال اصلاح ماده ۷ مقررات این قانون شامل توتون و تنبا کوی که قبل از تصویب این قانون زراعت شده تعلق نخواهد گرفت و از حاصل زراعت ۱۳۰۴ گرفته میشود

پیشنهاد آقای شیروانی ماده هفتم را به طریق ذیل اصلاح میکنم:

ماده هفتم این مالیات بمحصول دخانیات سال ۱۳۰۴ تعلق خواهد گرفت

پیشنهاد آقای مشار اعظم بنده پیشنهاد می کنم ماده هفتم اینطور اصلاح شود

مقررات این قانون بکلیه توتون و تنبا کوی محصول ۱۳۰۴ تعلق نخواهد گرفت

پیشنهاد آقا میرزا سید حسن کاشانی بنده پیشنهاد می کنم توتون و تنبا کوی که صاحب آن قبل از تاریخ وضع این قانون وره در خواست ادای مالیات سابق را نداده باشد باید بدهد

نایب رئیس - پیشنهاد آقای آقا شیخ جلال مطرح است (مجدداً قرائت شد)

آقا شیخ جلال - بنده موافقت میکنم با پیشنهاد سایر آقایان خلاصه این است توتون و تنبا کوی موجود است استثناء شود

نایب رئیس - پیشنهاد آقای شیروانی هم همین است؟

شیروانی - بلی مقصود محصول سنه ۱۳۰۴ است.

نایب رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد آقای آقا شیخ جلال

آقا سید یعقوب - همه یکی است

شیروانی - بنده هم پیشنهاد آقای مشار اعظم را قبول میکنم

نایب رئیس - آقای آقا شیخ جلال چگونه است؟

آقا شیخ جلال - بخوانند ببینم (پیشنهاد آقای مشار اعظم بشرح سابق خوانده شد)

وزیر فواید عامه - راست است و اساساً مسلم است که قانون بمسابق خود حکم نمی کنند این محل تردید نیست راست است که قسمت اعظم از توتون و تنبا کوی که در مملکت ایران موجود است مالیات بخودش را داده و شاید دوباره مالیات بگذاریم.

ولی در همان حال يك نکته را استعدا می کنم که با این پیشنهاد تکلیف توتونهای را که تا حالا مالیاتشان را ندادند معین فرمایند زیرا در همان حال که عملاً می دانم قسمت اعظم توتونها مالیات خودشان را داده اند ممکن است يك مقدارشان هم باشد که مالیات نداده باشد

نظر به اینکه هر مالیاتی باید از دوی يك قانونی داده شود و گرفتن هر مالیاتی باید مطابق مقررات يك قانونی باشد با این جهت اینجانوسه شده کلبه توتون و تنبا کوی که مالیات خود را داده اند فلان؟ اما آنها که ندادند چه باید بشود؟

لابد باید گفت آنها مطابق همین قانون مالیات باید بدهند پس این قید کردن سنه ۱۳۰۴ یا فلان سنه بنظر من هیچ مورد ندارد

بعضی از نمایندگان - رأی بگیریم نایب رئیس - آقای آقا شیخ جلال.

پیشنهاد مشار اعظم را قبول می کنید؟

آقا شیخ جلال - بلی

نایب رئیس - آقای مشار اعظم توضیح بدهید.

مشار اعظم - مقصود از این پیشنهاد این نیست که هر کسی تنباکو از سنه ۱۳۰۴ دارد مالیات ندهد. من نمی دانم آقای وزیر فواید عامه به چه مناسبت یکدفعه متوجه باین قضیه شدند ماهر گز همچو رأی نمی دهیم که يك مالیاتی که از يك جنس باید گرفته شود گرفته نشود!

مقصود این است که این قانون که حالا وضع می شود شامل يك جنسهائی که از قدیم بوده است نشود. این هم مطابق عمل است و هم مطابق منطق.

يك قانونی که وضع می شود برای آینه است نه برای گذشته. يك محصولی از سنه قبل بوده است معاملاتش هم در اطراف آن شده است معلوم است آن روز این جنس بانداشتن این مالیات يك قیمت و نرخی داشته و در اطرافش يك معاملاتش شده حالا نمیشود آنها را آورد گذاشت تحت يك فشار فوق العاده يك مالیات تازه از آن گرفت. پس خوبست دولت و آقایان وزراء اجازه بدهند که به بینم در سنه آتی با وضع این مالیات این محصول را زارعین حقدار عمل می کنند زیرا در سنه آتی که ما نمی کنیم کسی خیلی تعقیب کند و مردم این کشت و زرع را بکنند حتماً کسرش خواهند کرد و بجای آن چیز دیگر میکارند برای اینکه خریدار هم این قدر پیدا نمی شود.

پس باید وضع مالیات برای محصول سنوات بعد باشد نه برای سنه گذشته و هیچ دلیل و برهانی نیست بر اینکه ما بخواهیم برای جنسهائی سنوات گذشته الان وضع يك مالیاتی بکنیم و مردم را در مضیقه بگذاریم.

توقیر این است که تجار هم يك استفاده های نا مشروعی می کنند یعنی فوراً شروع می کنند بگران فروشی و در صورتیکه این مالیات بردخانیات موجوده وضع شود آنها از حالا شروع می کنند بگران فروختن و باید بآنها اخطار کرد که این مالیات راجع بسال بعد است یعنی سنه ۱۳۰۴ و آنها را مقید کرد که تا موقتی که این قانون میخورد اجرا شود آنها اینکارها را نکنند

بعضی از نمایندگان - رأی گرفته شود.

وزیر فواید عامه - بنده باز تکرار می کنم همان دلایل خودم را و اصلاً دو نکته دیگر را هم بنمایندگان محترم یادآوری می کنم. اولاً تصد از گذراندن این قانون چه بود؟

در گذراندن این قانون مقاصد عمده که در نظر بود

یکی این بود که يك عواید فوری برای سنه آتی پیدا شود.

اگر غیر از این بود هیچ لازم نبود آقایان نمایندگان محترم چند جمله صبح و عصر زحمت بکشند.

یکی از مسائل و مقاصدی که در نظر بوده و هست این است

آقا این که هر کسی پوشیده نیست بودجه این مملکت دو میلیون و نیم کسردار آبا از چه مرهائی باید جبران شود؟

البته از همین قبیل مالیاتها و البته لازم است

مجلس شورای ملی بادت موافقت بکنند در بر قرار کردن چند فقره از این قبیل مالیاتها تا این که شاید که بودجه از طریق دیگر جبران شود و الا هیچ ملت حساس تصدیق نخواهد کرد که کسر بودجه از مملکتش از قرض یر شود.

پس آقایان نمایندگان باید موافقت بفرمایند که بواسطه اقدامات دولت طوری بشود که فوراً در يك خیلی نزدیکی عواید دولت زیاد شود

دیگر اینکه اصلاً از آقایان پیشنهاد کنندگان می رسم که تفاوت مابین مالیات مستقیم و غیر مستقیم چیست؟

اگر این مالیات مستقیم می بود باز میشد قائل شد که مؤدی مالیات معین است و این مالیات مثلاً متعلق بفلان شخص است و نباید زیاد تحمیل کرد ولی این مالیات غیر مستقیم است و از این تاریخ که این قانون میگذرد باید مالیاتش را بدهد

منتهی آقایان میگویند گران میشود خوب برفرش كيك چیز مضری گران تر از قیمت امروزش بشود چه اهمیتی دارد؟

آیا توتون ۱۳۰۳ یا ۱۳۰۴ از نقطه نظر ضرر فرق دارد؟

خیر بالسویه مضرت چه فرق دارد

توتون و تنبا کوی ۱۳۰۳ یا ۱۳۰۴؟

میفرمایند بعضی از مردم معاملاتش کرده اند آن قسمتی که گذشته گذشته اما اگر بنده بعد از این قانون بخواهیم معامله کنیم همین تفاوت را روی توتون خودم خواهم کشید و این معامله را خواهم کرد

اما این که میگویند ممکن است بعضی تجار عواید غیر مشروع ببرند.

بنده میگویم اگر این پیشنهاد قبول بشود تجار بیشتر منافع غیر مشروع خواهند برد تا وقتی که این پیشنهاد رد شود چرا؟

برای اینکه باعث باز همین مالیات دخانیات قیمت هر جنسی را فوراً اعم از اینکه مالیاتش داده شده باشد یا نشده باشد بالا ببرند

بنابراین چیزی که هست بدون این که حقی بدولت داده شود يك چند نفر از تجار توتون و تنبا کوی فروش منافی خواهند برد بدلائلی که عرض کردم این پیشنهاد مورد ندارد.

شیروانی - اجازه بفرمایید آن تبصره را که بنده نوشته ام قرائت شود.

نایب رئیس - اول رأی گرفته میشود بماده بعد تبصره ولی بعضی استحضار آقایان قرائت میشود

(پیشنهاد آقای شیروانی بشرح سابق خوانده شد)

نایب رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد آقا مشار اعظم آقایان که موافقتن قیام فرمایند (عده کمی قیام نمودند).

نایب رئیس تصویب نشد.

دیگر گمان نمیکنم تبصره مورد داشته باشد.

شیروانی - بنده آن را ماده هفت قرار دادم

(مجدداً پیشنهاد ایشان قرائت شد)

شیروانی - آقای وزیر فواید عامه. يك لجن تند و تهدید آمیزی راجع بکسر بودجه هذا سنه مذاکره کردند و يك مسائلی را که هیچ مربوط به پیشنهاد آقای مشار اعظم نبود فرمودند آقا!

اگر بودجه خیلی کسردار چهار میلیون بودجه وزارت مالیه را بکاهند مثل را از ۳۲ تومان بیارند بیست و نه تومان قرار بدهند!!

وزیر سیصد تومان حقوق بگیرد!!

مملکت را این طور زیر شکنجه نمی گذارند به اسم این که بودجه کسر دارد بودجه کسر دارد بالاخره مملکت را باید آتش زد!

بودجه کسر ندارد بودجه ۱۳۰۳ را که آوردند این جا نهصد هزار تومان هم اضافه عایدات بما قلمداد کردند آن راهم گفتند بفرضی که بدون اجازه مجلس شورای ملی شده است می دهم بودجه مادراً ۱۳۰۴

کسر نداشت .
حالا برای ۱۳۰۴ اگر بود چه بدیدی مرقوم فرمودند ایوارند به بینیم چه بخارجی است که باید مالیات صدی هزار وضع کرد؟
وتوتون بکنم بیکران را بیکتومان رایش مالیات وضع کرد؟
باید ما بفهمیم چه چیز ایجاب کرده است که این مالیات به این مملکت تحمیل می شود؟
ما باید بفهمیم بودجه ما چیست؟
خرج چه چیز می شود؟
کدام مؤسسات عام المنفعه را برای ما تأسیس کرده اند که میخواهند مالیات به این سنگینی به مملکت تحمیل کنند؟
اول باید این را معین کرد آن وقت باید مجلس را با آن لحن تهدید کرد و گفت مالیات وضع کن .
بعلاوه آن روزی که این لایحه مطرح شد آقای وزیر مالیه فرمودند که می خواهم مالیات وضع بکنیم (بصورت مذاکرات مراجع بفرمائید) .
گفتند می خواهم قانون دخانیات را يك اصلاح مختصری بکنیم اصلاح مختصر این است که صدی سی از توتون و تنباکو مالیات گرفته میشود .
حالا صدی هزار صدی هشتصد تا صدی یازصد و صدی صد مالیات گرفته شود .
فقط دو سست تا کیسه تنباکوی حکان را که من دوست تومان قیمتش است بیک قدری تخفیف داده اند .
ولی توده مردم توتون و تنباکوی که استعمال می کنند بیش از یکمن دوسه قران نیست صدی دو سست برایش مالیات وضع می شود .
حالا یا می گوئیم مالیاتی را که امروز وضع می کنند همین امروز جلومار آن گیرند و بگویند بده بگذار بدافلا ملت حاضر شده باشد برای بک هم چو تعدیل بزرگی که می خواهم بکنید تنباکوی سال گذشته را وقتی که آن شخص زارع زراعت می کرده خودش را حاضر کرده بوده صدی بیست یاسی مالیات بدهد و زراعت بکنند .
حالا که می بیند صدی هزار ارزش مالیات می گیرند و دیگر نمیکارند و بالاخره شاید از این مملکت هم فرار کنند برود (در این موقع چرخه اغاخاموش شد)
یک نفر از نمایندگان (بعد از چند تانیه سکوت) فرمائید .
شیروانی - می خواهم جمال آقایان را به بینم . . . .
(چند عدد چراغ حاضر و چراغ های برق هم روشن شد)
سه روز و سه شب است که ما این جا جمع شده ایم که این مالیات لازم را (که اگر يك صاهت تصویبش تأخیر شود ممکن است دنیا بهم بخورد) وضع کنیم ما چه می

کوتیوم؟
ما فقط همان منطقی را می گوئیم که خود ایشان هم معتقدند و گمان نمی کنم قابل انکار هم باشد .
هیچ قانونی بما حکم سبق خودش نمی کند . توتون و تنباکوی که در ۱۳۰۴ زراعت و حاضر برای تجارت میشود هر قدر میخواهد بر آن مالیات وضع کنی و بالاخره این مال التجاره هم در مملکت موقوف بشود؟
ما می گوئیم آن چیزی که از سال پیش باقیمانده همان اندازه که قبلا برایش قانون وضع شده است مالیات بگیرد .
این غرض ما بوده است حالاً می فرمائید خیر .
آن هائی هم که هست کلوشان را بفشارند تا از هستی ساقط شوند .
مختارید .
نایب رئیس - آقای یاسانی (اجازه)
یاسانی - این که آقای شیروانی فرمودند وزیر فواید عامه تهدید کردند و گفته بود چه سته آتیه کسر دارد این را نباید تعبیر به تهدید کرد .
به ما اطلاع که در سنه آتیه کسر بودجه خواهیم داشت . . . . .
شیروانی - خرجش را ما ندیده ایم . . .
یاسانی - خرجش را هم خواهند گفت و بالاخره خرج و دخل مملکت تقریباً بمجلس خواهد آمد و تصویب هم با بنده و جناب عالی و سایر رفقا است در آن وقت هم ممکن است این حرفها را زد .
نهصد و نود و چهار هزار تومانی هم که فرمودند بقروض داده اند تصویب نامه هائی از مجلس دوره چهارم صادر شده بود برای مخارج و به دولت ها گفته بودند این خرج را بکنید .
ولی موازنه بودجه را در نظر نگرفته بودند هیئت دولت های وقت هم ناچار بودند يك مخارجی بکنند مطابق مصوبه های مجلس و با بیاناتی که آقای رئیس الوزرا فرمودند که گذرانند این لایحه جنبه هائی دارد و آقایان هم در نظر دارند که حالا بنده نمی خواهم تکرار کنم مقضی نیست ما اینطور مخالفتها بکنیم که اساس این لایحه را از بین ببریم .
البته يك اصلاحاتی از نقطه نظر تجربه که از اجرای قانون تعدیل تریاک به نظر میرسد پیشنهاد شد .
حالا بهتر شد یا بدتر شد چه فرض کنیم .
ولی این ماده گمان نمی کنم ماده خوبی است زیرا بقای قانون سابق با این قانون بنده نمی دانم چه معنی خواهد داشت؟
که در یک قسمت بگوئیم قانون سابق معتبر است و نسبت بیک تنباکوی این قانون معتبر است؟
دو قانون متناقض را در هلوی یکدیگر

نگاه داریم و بگوئیم این تنباکو مطابق با این قانون این توتون مطابق با آن قانون مالیات بدهد این چیز غریبی می شود؟
فرمودند باین ماده اگر اجرا شود در حکم این است که عطف بمسابق شده و قانون شامل چیزی شده است که قبلا باید مالیات بدهد .
بنده عرض می کنم این طور نیست این قانون حالا تصویب می شود تنباکوی که در مملکت موجود است اگر مالیات خود را بپردازد است دیگر مال بحق ندارد .
تنباکوی موجود اگر مالیات نداده است مشمول این قانون میشود دیگر سابق و لاحق ندارد .
اگر هم داده اند این جا پیش بینی شده است شامل مسابق نخواهد شد زیرا مالیات خود را پرداخته است یعنی مطابق قانون سابق با اورفتار شده است و اگر نپرداخته است مطابق قانون خواهد پرداخت .
بنابر این ما می خواهم پیشنهاد آقای شیروانی را قبول بکنیم تقریباً تصویب کرده ایم دو قانون متناقض را یعنی تبخیر کرده ایم بین اقسام تنباکو که یک قسمت آن مطابق آن قانون مالیات بدهد و یک قسمت مطابق قانون این قانون و این چیز غریبی میشود .
نایب رئیس - رأی می گیریم به پیشنهاد آقای شیروانی . آقایانی که موافقت قیام فرمایند .
(عده قلیلی برخاستند)
نایب رئیس - تصویب نشد . پیشنهاد آقای زعیم کرده اند قرائت میشود . (شرح ذیل قرائت شد)
ماده ۷ - مقررات این قانون از تاریخ تصویب پس از ۳ ماه بوقوع اجرا گذاشته میشود .
نایب رئیس - آقای زعیم (اجازه)
زعیم - این ماده بطوری که ملاحظه می فرمائید یکی از مواد اساسی این قانون است و بنده برای توضیح این مسئله ناچارم یک قسمت از وضع اجرای قانون سابق را عرض کنم تا درست قضیه مکشوف شود .
بنده هم تصدیق دارم که بودجه مملکت روی احتیاجات قوری و ضروری دولت را ناگزیر کرده است به پیشنهاد این قانون تحت فوریت ولی برای فرار از این فشار نباید به يك کار بدتری مبادرت کرد و آن مسئله خسارت مردم است که در اجرای این قانون متوجه آنها می شود قانون سابق اجرائش ترتیبی بود که تمام تنباکو توتون حمل بانبار دولتی می شد یا اینکه بلب می کردند و در محل میگذاشتند و صاحبان تنباکو و توتون بمناسبت حمل تنباکو و توتون به انبار دولتی يك خسارتی

متوجهشان می شد
همینطور در باب بلب هم يك خسارت متوجهشان میشد و مالیات هم در وقت گرفته میشد .
این معامله را که بنده میگویم آقایان بیک تجار معتبر صاحب سرمایه آنها پیش فروش شده است که در این مملکت از صاحبان خودشان سابقاً فروخته اند بیک تجار زنجانی .
فروشی و غیره بواسطه معدود بودن راه هستند اینها را حمل کنند و قیمت آن معاملات تنباکو بطور عموم نقل گرفته است بیک اشخاصی که صورتشان سرخ است و بطوری که حالا ما می خواهم بگذاریم که بعضی تصویب این قانون در انبار دولتی آنچه تحت بلب دولتی این مالیات را بپردازند این تحمیل مالیاتی است که عقیقه بنده باعث انزجار خاطر بعضی می شود .
بنده در اصل قانون چون دخانیات يك فضل تجملی است هیچ مخالف نیستم که مالیاتی وضع شود ولی در اینجا ملاحظه بفرمائید مخارج انبار يك مخارج بلب و کرایه بانبار دولتی بتجار و صاحبان توتون نقل گرفته و الان هم این اضافه تعلق میگیرد این تحمیل خیلی مالیاتی است اضافه در هر قانونی می کشد این اجرا لازم است این است که بنده پیشنهاد میکنم بر از سه ماه بوقوع اجرا گذاشته شود که هم احتیاجات دولت بانبار هائی که در خارج شنیده ایم بر آورده و دیگر گمان نمی کنم قبل از ماده هشت باید می شود وهم مردم يك زحمتی داده نشود بد ماده هشت که راجع باجراء است
نایب رئیس - رأی می گیریم پیشنهاد آقای زعیم
آقایان موافقین قیام فرمایند (معدودی برخاستند)
نایب رئیس - تصویب نشد پیشنهاد آقای صدر العلماء (شرح آتی خوانده شد)
پیشنهاد می کنم توتون و تنباکو که قبلا بفروش رسیده و تا کنون در انبار دولتی است از این قانون معاف باشد و همان ترتیب سابق با آنها ملاحظه شود
بعضی از نمایندگان - رد شد
نایب رئیس - خیر ترتیبش را بطور دیگر نوشته اند
آقای صدر العلماء (اجازه)
صدر العلماء مقضی - این یک قسمت مخیر از توتون و تنباکوی محصول امساله راه این زحمت را از تقویم و بانبار و غیره از مردم باید برداشت که لافل این فایده را داشته

باشد یکی از آقایان نمایندگان يك پیشنهادی کردند که ماده رد شد و در حقیقت تنباکو و توتون راسه طبقه کردند و آن اشکالی که ما میخواستیم رفع شود يك قدری زیاد تر شد بواسطه اینکه سه طبقه کردن توتون و تنباکو در اطراف مملکت يك زحمتی را که می خواهم برداریم فوق العاده تر کرد . . . .
مشاعر اعظم - نقض غرض کرد . . . .
مدرس - وه انطوری که فرمودند در حقیقت نقض غرض شد و این قانون را که می گذرانیم فقط يك فایده دارد که پول باشد و بواسطه آن پیشنهادی که بعضی آقایان دادند و مجلس هم رأی داد بیه طبقه آن زحمت علاوه تر شد .
پس از فکرهای زیاد و مشاوره با بعضی از آقایان هر چه بنظرمان آمد که این پیشنهاد را بکنیم بلکه آن زحمت را کم کنیم . آن زحمت چه بود؟
زحمت این بود که مأمورین مالیه در اطراف مملکت با مالکین طرف میشدند در سه طبقه کردن این تنباکو و توتون و خیلی زحمت فوق العاده داشت من خیال کردم که اگر وزارت مالیه در هرگز يك کمیسیون از مردمانی که بصیر باشند بزراعت و تجارت تنباکو و توتون در اطراف مملکت اینجا تشکیل بدهد و این درجائی که برای آنها هست در مرکز معین کنند مثل تنباکوی کاشان فرض بفرمائید درجه دوم یاسوم و همچنین مال شیراز درجه اول یادوم و هکذا توتون و این را در تمام مملکت اعلام کنند دیگر مأمورین محل ولایات و ایالات با مالکین طرف نشوند و منشأ اختلاف درست کنند این طریق خیال میکنم یک مقدار زحمت را کم بکنند .
لهذا بنده این پیشنهاد را کردم حالا آقایان اگر واقعا تصدیق دارند که زحمت رایک مقداری کم میکنند البته رأی خواهند داد و آن عیب رفع خواهد شد وزیر مالیه - اینکه ما این پیشنهاد را قبول کردیم نظر باین بود که نیت خودمان هم همین بود .
مقصود ما این بود که بعد از گذشتن این قانون مأمورین مالیه دیگر مثل سابق خودشان تشخیص ندهند که مردم اختلاف پیدا کنند و همین قسم هم میخواستیم اجرا کنیم .
بنابر این اشکالی ندارد و قبول میکنیم و هیچ مخالفتی هم نداریم تصریح بشود ضرری ندارد .
تدین - رأی بگیرد آقا .
نایب رئیس - رأی می گیریم باین ماده العاقیه . . . .
یاسانی - بنده مخالفم نایب رئیس - خوب رأی ندهید آقایانی که این ماده العاقیه را تصویب میکنند قیام فرمایند .

آقایان نمایندگان يك پیشنهادی کردند که ماده رد شد و در حقیقت تنباکو و توتون راسه طبقه کردند و آن اشکالی که ما میخواستیم رفع شود يك قدری زیاد تر شد بواسطه اینکه سه طبقه کردن توتون و تنباکو در اطراف مملکت يك زحمتی را که می خواهم برداریم فوق العاده تر کرد . . . .
مشاعر اعظم - نقض غرض کرد . . . .
مدرس - وه انطوری که فرمودند در حقیقت نقض غرض شد و این قانون را که می گذرانیم فقط يك فایده دارد که پول باشد و بواسطه آن پیشنهادی که بعضی آقایان دادند و مجلس هم رأی داد بیه طبقه آن زحمت علاوه تر شد .
پس از فکرهای زیاد و مشاوره با بعضی از آقایان هر چه بنظرمان آمد که این پیشنهاد را بکنیم بلکه آن زحمت را کم کنیم . آن زحمت چه بود؟
زحمت این بود که مأمورین مالیه در اطراف مملکت با مالکین طرف میشدند در سه طبقه کردن این تنباکو و توتون و خیلی زحمت فوق العاده داشت من خیال کردم که اگر وزارت مالیه در هرگز يك کمیسیون از مردمانی که بصیر باشند بزراعت و تجارت تنباکو و توتون در اطراف مملکت اینجا تشکیل بدهد و این درجائی که برای آنها هست در مرکز معین کنند مثل تنباکوی کاشان فرض بفرمائید درجه دوم یاسوم و همچنین مال شیراز درجه اول یادوم و هکذا توتون و این را در تمام مملکت اعلام کنند دیگر مأمورین محل ولایات و ایالات با مالکین طرف نشوند و منشأ اختلاف درست کنند این طریق خیال میکنم یک مقدار زحمت را کم بکنند .
لهذا بنده این پیشنهاد را کردم حالا آقایان اگر واقعا تصدیق دارند که زحمت رایک مقداری کم میکنند البته رأی خواهند داد و آن عیب رفع خواهد شد وزیر مالیه - اینکه ما این پیشنهاد را قبول کردیم نظر باین بود که نیت خودمان هم همین بود .
مقصود ما این بود که بعد از گذشتن این قانون مأمورین مالیه دیگر مثل سابق خودشان تشخیص ندهند که مردم اختلاف پیدا کنند و همین قسم هم میخواستیم اجرا کنیم .
بنابر این اشکالی ندارد و قبول میکنیم و هیچ مخالفتی هم نداریم تصریح بشود ضرری ندارد .
تدین - رأی بگیرد آقا .
نایب رئیس - رأی می گیریم باین ماده العاقیه . . . .
یاسانی - بنده مخالفم نایب رئیس - خوب رأی ندهید آقایانی که این ماده العاقیه را تصویب میکنند قیام فرمایند .

توتونهای و تنباکوها مالیات بگیرند و آنوقت آن قسمتی که بخارج حمل میکنند مالیاتش را رد کنند و در کردنش بیک قدری اشکال دارد ملک الشعراء - آقایان ماده رأی دادید .
نایب رئیس - آقای آقا میرزا شهاب (اجازه)
آقا میرزا شهاب - بنده مخالفم نایب رئیس - رأی می گیریم بپیشنهاد آقای ملک الشعراء آقایان موافقین قیام فرمایند .
(اغلب برخاستند)
نایب رئیس - تصویب شد پیشنهاد آقای اقبال قرائت می شود (شرح آتی خوانده شد)
پیشنهاد می کنم ماده ذیل بعنوان ماده العاقیه ضمیمه قانون شود ماده العاقیه - عشر غیر خالص عوائد مباح مذکوره در این قانون بصرف مدارس و معارف ایالات و ولایات خواهد رسید نایب رئیس - آقای اقبال (اجازه)
آقا میرزا رضا خان اقبال - چند روز قبل پنجاه و یک نفر از آقایان محترم يك طرحی تهیه و امضا کردند و بکمیسیون بودجه ارجاع شد .
در کمیسیون بودجه مأمورین امریکائی آنرا ملاحظه کردند و گفتند محلی برای این مسئله نیست .
اما حالا که لایحه اصلاح يك قانونی از طرف دولت پیشنهاد شده است و مقصود از این اصلاح این است که عایدات تربید شده و رفع اشکال هم از مردم بشود این بود که بنده این ماده العاقیه را پیشنهاد کردم .
و چون تعدیاتی از طرف مأمورین مالیه بر مردم وارد شده و خواهد شد لذا تصور می کنم که برای کفارة آن اگر مجلس قبول کند که مشرعایدات خالص این مبلغ صرف مدارس و معارف ولایات بشود عیبی نداشته باشد
نایب رئیس - در این زمینه يك پیشنهادی هم از طرف آقای شیروانی رسیده است آن هم قرائت می شود بعد رأی می گیریم (شرح آتی خوانده شد)
ماده العاقیه ذیل را پیش نهاد می کنم .
ماده العاقیه عایدات مالیات دخانیات اختصاص بیودجه معارف و صعبه خواهد داشت
نایب رئیس - آقای شیروانی (اجازه)
شیروانی - در اینجا اظهار شد که این مالیات را برای مخارج مملکت میخواهند البته معلوم است برای مخارج لازم مملکت است و بنده هم اضافه بر بودجه چیزی پیشنهاد نکردم و عرض هم نمی کنم که

فرمایند.
 آقایانی که تصویب میکنند قیام
 (عده برخاستند)
 نایب رئیس - تصویب نشد
 ماده هشتم مطرح است که ماده دوم خواهد شد.
 شرح ذیل خوانده شد.
 ماده هشتم - وزارت مالیه بعد از تصویب این قانون نظامنامه برای آن ترتیب و مقررات آنرا بموقع اجراء خواهد گذاشت و قانون ششم میزان ۱۳۳۳ ملغی خواهد بود.
 نایب رئیس - آقای آقا شیخ جلال (اجازه)
 آقا شیخ جلال - نظامنامه که وزارت مالیه برای این قانون تهیه میکنند بوجوب آن نظامنامه حق دلالتی و انبساطی و قیادتاری و یک اضافاتی قائل خواهد شد و چون این سابقه در وزارت مالیه هست که برخلاف قانون یک تحمیلانی نسبت به مردم میکنند.
 این است که بنده معتقدم که نظامنامه را وزارت مالیه تهیه نموده آنرا بتصویب کمیسیون قوانین مالیه رسانیده پس از آن بموقع اجرا بگذارد.
 نایب رئیس - در این موقع چندین فقره پیشنهاد رسیده است که گمان میکنم مضمون تمام آنها با هم موافق باشد اگر تصویب می کنید کلیه پیشنهادها قرائت شود بمدرای بگیریم.
 پیشنهاد آقای آقا شیخ جلال قرائت می شود.
 (شرح ذیل خوانده شد)
 اصلاح ماده هشتم - وزارت مالیه بعد از تصویب این قانون نظامنامه برای اجرای آن تدوین پس از تصویب کمیسیون مالیه مجلس مقررات قانون را بموقع اجرا خواهد گذاشت.
 پیشنهاد آقای زهمیم پیشنهاد می کنم ماده - وزارت مالیه پس از تصویب این قانون نظامنامه با جلب نظریات کمیسیون قوانین مالیه مجلس تهیه می نماید و مقررات این قانون را بعد از دو ماه از تاریخ تصویب بموقع اجرا خواهد گذارد.
 پیشنهاد آقای مستند السلطنه بنده پیشنهاد میکنم که ماده ۸ از این قرار اصلاح شود.
 این قانون نظامنامه برای آن تدوین و پس از صوب هیئت وزراء مقررات آنرا بموقع اجرا خواهد گذاشت.
 پیشنهاد آقای شیروانی - بنده پیشنهاد میکنم ماده الحاقیه ذیل باین قانون ضمیمه شود.
 ماده الحاقیه - دولت مکلف است نظامنامه اجراء این قانون را با توافق

نظر کمیسیون قوانین مالیه تهیه نموده و بموقع اجرا گذارد.
 وزیر مالیه - بنده برای اینکه زحمت کم بشود و زودتر بشنیده برسم قبول میکنم که در ماده هشت اضافه شود نظامنامه را با مشارکت کمیسیون مالیه بنویسند.
 نصرت الدوله - عبارت بعد از تصویب راهم حذف کنید.
 نایب رئیس - پیشنهاد آقای طهرانی قرائت می شود.
 (شرح ذیل خوانده شد)
 این بنده پیشنهاد منیام که ماده هشت بطریق ذیل اصلاح شود.
 ماده ۸ - برای اجرای مواد مذکور فوق وزیر مالیه کمیسویی از اشخاص بصیر با اطلاع تشکیل داده نظامنامه که مستلزم حسن اداره و سهولت جریان امور مالیات دخیانیت و آسایش عامه است تهیه نموده پس از تصویب کمیسیون قوانین مالیه مجلس شورای ملی بموقع اجرا گذارد خواهد شد و قانون ششم میزان ۱۳۳۳ ملغی خواهد بود.
 نایب رئیس - یک پیشنهاد دیگر هم هست قرائت میشود.
 پیشنهاد آقای دست غیب قرائت می شود.
 دست غیب - بنده مسترد میکنم نایب رئیس ماده با اصلاح آقای وزیر مالیه قرائت میشود.
 (با این مضمون قرائت شد)
 وزارت مالیه بعد از تصویب این قانون نظامنامه برای آن تدوین و پس از تصویب کمیسیون مالیه مقررات آنرا بموقع اجراء ملغی خواهد بود.
 وزیر فواید عامه - جمله پس از تصویب مجلس مقررات قانون را بموقع اجرا خواهد گذاشت.
 نایب رئیس - ماده اینطور اصلاح و قرائت میشود.
 (به این ترتیب خوانده شد)
 وزارت مالیه بعد از تصویب این قانون با مشارکت کمیسیون قوانین مالیه مجلس بموقع اجرا خواهد گذاشت.
 جمعی از نمایندگان - جمله بعد از تصویب زائد است.
 نایب رئیس - مجدداً اصلاح و قرائت میشود.
 (شرح آنی خوانده شد)
 وزارت مالیه با مشارکت کمیسیون قوانین مالیه مجلس شورای ملی نظامنامه اجراء این قانون تدوین خواهد نمود و قانون ششم میزان ۱۳۳۳ ملغی است.
 نایب رئیس - آقای آقا سید بقوب (اجازه)
 آقا سید بقوب در اینجا نوشته شده

است پس از تصویب این قانون آن قانون ششم میزان ۱۳۳۳ ملغی است.
 ولی بعقیده بنده تالیق قانون اعلان شود و بر مردم اطلاع داده نشود آن قانون سابق بقوت خود باقی است تا اینکه قانون تصویب شود و نظامنامه برای اجرای آن با مشارکت کمیسیون قوانین مالیه تهیه شود و حال اینکه بنده معتقدم که باید کمیسیون قوانین مستقل باشد و حالا که می فرمایند وزارت مالیه با مشارکت کمیسیون قوانین مالیه نظامنامه تهیه می کند بنده هم حرفی ندارم منتهی عرض می کنم که بعد از اعلان این قانون آن قانون سابق ملغی است نه بجز در تصویب این قانون آن قانون ملغی است.
 نایب رئیس - آقای طهرانی (اجازه)
 آقا شیخ محمد علی طهرانی - عیب کار این شده است که یکدفعه یک قانون وارد مجلس شده و فوراً الزام کرده اند که حتماً کار تمام شود.
 بعضی از نمایندگان (با همهمه) کسی الزام کرده است!!!
 طهرانی - بنده فرض اینطور نبود که شما فهمیدید یعنی بفرموده خواسته اند از مجلس بگذرد.
 بلکه مقصودم این بود که یک لایحه بمجلس آورده اند و تأمل فوق العاده در آن شده است سه ماده این قانون هم خیلی مهم است.
 یکی ماده اول - یکی هم ماده که مربوط بقانون قاجاق است یکی هم این ماده آقایان ملاحظه فرمایند به بیند که در دوره دوم چه قدر وقت در موضوع نوشتن نظامنامه کرده اند.
 حال آن ماده را برای آقایان میخوانم برای اجرای مواد مذکور فوق وزارت مالیه کمیسویی از اشخاص بصیر با اطلاع تشکیل داد نظامنامه که مستلزم حسن اداره سهولت جریان امور مالیات و آسایش عامه است تهیه نموده.
 پس از تصویب کمیسیون قوانین مالیه مجلس شورای ملی بموقع اجرا گذارد خواهد شد نظامنامه را باید بیک شکلی بنویسند که برای مردم باعث صدمه نباشد و اینکه نوشته شده است با مشارکت کمیسیون قوانین مالیه.
 البته کمیسیون قوانین مالیه مردمان مهم و معترم و دانشمندی هستند لیکن اول باید وزارت مالیه با اشخاص بصیر خارج یک نظامنامه تهیه کند و پس از آنکه تهیه کرد آنوقت بکمیسیون قوانین مالیه بیاورد و کمیسیون قوانین مالیه آنرا تصویب کند و با مشارکت کمیسیون نمی شود نظامنامه تهیه کرد.
 برای اینکه در کمیسیون قوانین مالیه پانزده نفر عضو هستند و مثلاً پنج نفر هم از

خارج می آیند آقایان این عده که از خارج می آیند صاحب رأی هستند یا اینکه حق رأی ندارند.
 آخر ما باید این نظامنامه طوری نوشته شود که بعد از اسباب زحمت مردم نشود از این جهت بنده پیشنهاد می کنم همان ماده که در دوره دوم نوشته شده همان را قبول کنند و اسباب زحمت مردم هم نخواهد شد.
 نایب رئیس - آقای زهمیم پیشنهاد کرد در ماده دوم یک تغییراتی که در مجلس حاضر می بینید از این سخت تر در خارج بین ما هم دیده خواهد شد.
 نایب رئیس - رأی می گیریم پیشنهاد آقای زهمیم، آقایانی که موافقتند قیام فرمایند.
 (عده ای برخاستند)
 نایب رئیس - تصویب نشد پیشنهاد آقای طهرانی قرائت می شود (مجدداً شرح سابق قرائت شد)
 نایب رئیس - رأی می گیریم پیشنهاد آقایانی که تصویب می کنند قیام فرمایند (ممدودی برخاستند)
 نایب رئیس - تصویب نشد رأی می گیریم به ماده ای که دولت قبول کرده است.
 آقایانی که تصویب می کنند قیام فرمایند.
 (اغلب قیام نمودند)
 نایب رئیس - تصویب نشد شور در کلیات است آقای مصدق السلطنه (اجازه)
 مصدق السلطنه - بنده آنوقت که اجازه خواستم پیش بینی نمی کردم که آقایان این اندازه خسته می شوند و عرایض بنده هم از نقطه نظر تاریخ این لایحه بود ولی چون آقایان خسته هستند صرف نظر می کنم.
 نایب رئیس - آقای آقا شیخ جلال (اجازه)
 آقا شیخ جلال - بنده اعم از اینکه خودم را نماینده مردم این مملکت بدانم یا ندانم خود را مکلف می دانم که موافق مصالح مملکت و جامعه عقیده خود را اظهار کنم.
 و هیچ شبهه نداریم که بوسیله دادن رأی مثبت راجع باین لایحه افلاسانی یک گرور و اکثر دو گرور پول از این مردم گرفته می شود و هیچ شبهه و تردیدی نداریم و ما مسئول و ضامن این پولها هستیم که از مردم گرفته می شود.
 و در پیشگاه وجدان و پیشگاه عدل الهی ما مسئول این پولها هستیم که از لایحه عیناً مثل این است که یک گرور پول از این جامعه پیش ما باشد و ما را بعنوان یک نفر این حساب کرده باشند آنوقت ما این پول را بوزارت مالیه بدهیم و هم چنین هیچ

فرق نمی کنند و کبیل بعنوان نماینده کمی ملت در یک مالیاتی اظهار عقیده کنند یا این که پول امانتی که پیش او هست بر دارد و بوقبیل دیگر بدهد.
 هیچ یک از ما نمی توانیم شبهه داشته باشیم که گرفتن مال مردم و بکسی دیگر دادن موافق اصول اولیه حرام است و گمان می کنم که این موضوع انحصار بمسلمانها نداشته باشد.
 در تمام قوانین دنیا مسلم است که مال هر کس محترم است و هیچ کس حق ندارد مال کسی را بکس دیگر بدهد.
 یا این که یک نفر بی بزند که بوسیله آن حرف پول یک کسی را بگیرند و بدیگری بدهند.
 پس رأی دادن ماسکه از مردم سالی یک میلیون مستقیم و دوسه میلیون بطور غیر مستقیم بگیرند با آن ترتیبیاتی که آقایان کاملان را در رفتار ماورین مالیه در ولایات مطلعند.
 ما شرعاً عرفاً قانوناً ضامن دو میلیون پول و آن خسارات و خونها و آن ترتیبیاتی هستیم که برای اجرای این قانون ب مردم تحمیل می شود.
 در این قسمت هم تمام آقایان موافقت و مخالفین این لایحه هیچ تردیدی ندارند.
 حاج آقا اسماعیل عراقی - این مطلب با بودجه ای که تصویب کرده اید مثل هم است.
 آقا شیخ جلال - پس اگر ما عقیده مثبت اظهار کنیم مسئول تمام این وقایع و آثاری هستیم که از نتیجه اجرای این قانون حاصل می شود و هر یک از ما نظر باینکه شرکت مؤثر در تصویب این لایحه داریم بنابراین به حکم تمام قوانین دنیا ضامن شرعی و عرفی هستیم.
 بعضی از نمایندگان - ضامن شرعی نیستیم.
 آقا شیخ جلال - عقیده خود را می گویم و اگر کسی منکر کیفیت شرعی آن هست بنده آیه اش را برایش می خوانم (همه بین نمایندگان)
 آقا شیخ جلال - اگر آقایان اجازه ندهند بنده حرف نمی زنم اگر اجازه می دهید عرض کنم.
 پس هر یک از ما که رأی می دهیم شرعاً در محضر عدل الهی و عرفاً یعنی اگر یک محکمه قانونی تشکیل شود و یک وضیعت روشنی باشد و وضیعت اجازه بدهد که ما را به محکمه جلب نمایند بحکم محکمه صالحه ما محکوم خواهیم بود.
 اینهم هیچ تردیدی ندارد اینها یک کلیاتی است که هیچ قابل انکار نیست.
 از طرف دیگر مسا وظیفه دیگری داریم و آن این است که ما را را انتخاب کرده اند که برای جامعه کار کنیم

و به حکم همسان و ضمیانی که ما را این جا آورده است از نقطه نظر دیانت یا موازین دیگری که به او معتقد هستیم از همان نقطه نظر میتوانیم مردم تحمیل مالیات کنیم و بگوئیم شما باید این مالیات را بدهید که اینک راجع بمسئله قشون همین کار را کردیم علاوه بر اینکه پول دادیم جان هم دادیم چرا؟
 برای اینکه در نتیجه آن یک منافع و فوائد عمومی مرتب خواهد شد.
 خوب این هم هیچ شبهه نیست که وظیفه ما این است که بعد از دولت و تقشیش و تقصص چنانچه بدهیم برای مملکت یک مخارج ضروری لازم است.
 البته مادر حکم کسی هستیم که پول امانت بایش است و می بیند که یک کسی دارد آتش می گیرد و مکلف است که خودش از پول دیگری خرج او کند.
 امانت بایش است و می بیند که یک کسی دارد آتش می گیرد و مکلف است که خودش از پول دیگری خرج او کند.
 همینطور ما هم مکلف هستیم که وقت در اطراف احتیاجات مملکت بکنیم و چنانچه مهارجی برای مملکت لازم باشد بپوشیم که هست تهیه نموده و خرج کنیم این هم هیچ محل شبهه و تردید نیست.
 چیزی که هست این است که مجوز این که ما رأی بدهیم که یک میلیون پولی که در نزد ما امانت است و در واقع در بغل ما است این را بدهیم با آقای وزیر مالیه یا بفرزانه داری یا به آقایان دیگر این مجوز چیست؟
 اگر قانوناً یک مجوز شرعی پیدا شد همه ما ما مکلف هستیم و بلکه بر ما واجب است که رأی بدهیم.
 ولی اگر مجوز پیدا نشد نباید این را تصویب کنیم برای این که ما ممنوع هستیم.
 الان چهار جلسه است در اطراف مجوز صحبت میشود.
 بنده خیال می کنم با بلاغت و نطق ناطقین هیچ وجه من الوجوه یک مجوزی گفته نشده است.
 چه زبان آقای وزیر مالیه که واقماً متخصص در فن بیان هستند و چه زبان آقای وزیر فواید عامه که اول ناطق این مجلس بوده اند و ناطق وزراء هستند و بنده تمام فرمایشاتی که فرمودند یکی یکی یاد داشت کرده ام حالیکه یکی راجع ب عرض می کنم که حقیقهً بینیم این مطالب تجویز می کند این را که ما این پول را بدهیم به وزیر مالیه یا نه؟
 مطالبی که در این دوسه جلسه گفته شده است از این قبیل است یکی این که این قانون وضع مالیات جدید نیست و اصلاح مالیات قدیم است.
 یعنی حقیقتاً نفع موضوع است و مقصود این نیست که پول مردم را تازه بگیریم و بکس دیگر بدهیم بلکه این همان پولی است که قبلاً می گرفتیم.

ولی حالا میخواهیم طوری دیگر مردم که اسباب زحمت مردم نشود بنده خیال می کنم این حرف را نمی شود قبول کرد.
 ولی در موقع نطق و خطابه میشود اما با این بیان شمرده من از روی حساب گرچه این حرف هم صغریاش ممنوع است و هم کبرایش.
 بنده عرض می کنم که اولاً این یک مالیات جدیدی است و دیگر اینکه هیچ وجه شاهی با قانون سابق ندارد.
 قانون سابق از سیگارد صدی ۲۰ واز تنباکوی صدی ۳۰ که دست نظرم نیست یا بعکس می گرفتند و موافق نظام نامه که دولت نوشته است در موقع اختلاف مابین مؤدی و مأمور مالیه مأمور مالیه مکلف است عین جنس را بر دارد.
 بنابراین مطابق قانون سابق که آقای وزیر مالیه می فرمایند این قانون مصلح او است.
 صدی سی یا صدی ۲۰ از تنباکوی موجود مردم یا از توتون موجود مردم باید دولت بگیرد و صدی هشت مال صاحبش باشد.
 ولی این قانون می گوید غیر از یک من تنباکوی که حد اکثرش و حد متوسطش دو قران است و یک قران چهار قران بگیرند و از یک من توتون که بنده از تجار اطلاعاتی بدست آورده ام خصوص در ولایت خود ما که حد اکثرش یک من سی شاهی است یک تومن بگیرند از تنباکوی کاشان که حد اکثرش دو قران است یک تومن بگیرند از تنباکوی ورامین که امروز یک نفر حاج عزیز الله نام تاجر توتون بن می گفت تنباکوی ورامین یک من سی شاهی است.
 حالا از آن هم یک من یک تومن باید بگیرند.
 پس آقایان هیچ تردیدی ندارند و اگر هم سابقاً من باب کسالت و زحمت وقت نداشتند مطالعه کنند بعد از این بیانات بنده کاملاً تصدیق می فرمایند که خیر این اصلاح آن قانون نیست.
 این یک قانونی است که خیلی خیلی متباین با آن قانون است زیرا این جنسی بوده و این تعدی است و آن صدی سی است و این تقریباً صدی سیصد و صدی چهار صد مابینت کلی دارد.
 آمدیم سر قضیه که آقایان محترم در ضمن بیانات خودشان می فرمودند که آن قانون سابق خوب نبود برای این که اسباب اختلاف مابین مؤدی مالیات و مأمور مالیه می شود و بنده تذکر آن عرض میکنم که این اشکال در این قانون است و در قانون سابق خوشبختانه در نظام نامه نوشته شده و مخصوصاً پیش بینی شده است که

هر موردی اختلافی بشود بین مؤدی مالیات و مأمور مالیات مودی مالیات میخواست که قیمت بدهد یا عین جنس و بهمین جهت است که بنده اطلاع دارم از ولایت خودمان که یک قیمت مهمشان مؤدی این مالیات می شد

تابعال هیچ اختلافی بین مؤدی مالیات و مأمور واقع نشد

چرا؟

برای اینکه چون این ترتیب یا موافق میل اهالی بود یا مخالف اگر موافق بود قبول میکرد و اگر مخالف بود فوراً میگفت در مقابل جنس بپوشد پس قانون سابق معایبی نداشته است جز اینکه عایداتش نسبت باین قانون کم بوده است و این یک مالیات مهمی است که تقریباً صدی هزار تفاوت دارد با آن قانون.

پس آقایان تصدیق میفرمایند که این دلیل هم قطعاً و باصلاح ما آخوند ها صغراء و کبراء منوحت است.

پس اصلاح قانون قدیم نیست اگر مقصود رفاهیت مردم است این قانون عیبی نداشت و اختلافی هابین مأمور مالی مؤدی نمی شد

ولی این قانون موارد اختلاف را زیاد کرد و ممکن است پیشنهادی که آقای مدرس کرده اند تا این اندازه رفع اختلاف را بکنند

پس این دلیل هم بهیچوجه من الوجوه نمی تواند مؤثر و مجرب گرفته شود مال مردم و دامن بخزان دولت بشود و مسئله دوم که آقای وزیر فوائد عامه بایانات مشتمع خودشان فرموده و بنده در خارج شنیدم مسئله کسر بودجه است که چون ما کسر بودجه داریم فقط

برای موازنه بودجه این مالیات پیش بینی شده است.

بنده عرض می کنم این دلیل هم هیچ صحیح نیست چرا؟

برای اینکه این کسر بودجه پاراجع است بودجه ۱۳۰۳ که گذشته است یا راجع است بودجه ۱۳۰۴ که هنوز نیامده است.

اگر این کسر راجع است بودجه ۱۳۰۴ که ممکن نیست کسر داشته باشیم چرا

برای اینکه قانون بودجه در اواخر عرق گذشته و تقریباً در موقمی بود که تمام آنچه را باید بگیرند گرفته بودند و آنچه باید بکنند کرده اند و در همان موقع ما رأی دادیم که این خرج و این جمع باشد و اضافه عایدی ما هم تقریباً نهصد هزار تومان بود.

بلکه علاوه هم بود و این پیشنهادی

هم که راجع با آقایان بلژیکی ها شد گفتند عمل کرد که کس نهصد هزار تومان بیش از آنقدری است که در بودجه پیش بینی شده است.

پس وقتی که روی هم حساب کنیم می بینیم یک میلیون و هشتصد هزار تومان هم اضافه بودجه داریم بنا بر این هیچ تصور کسر نمی شود کرد.

اما بعضی آقایان مسئله نیمه شراوقاف و خانواری را فرمودند.

عرض می کنم نیمه شراوقاف را ما در همان موقع که رأی دادیم بگیرند گرفتند بعضی از آقایان پیشنهاد کردند که این را عوض مالیات سنه ۱۳۰۴ قبول کنید این پیشنهاد هم در طاق نمایان گذاشته شد پس راجع بودجه سنه ۱۳۰۳ ما کسر نداریم اما عملاً می بینیم تا بحال شش ماه حقوق مردم را نداده اند.

فقط یک قضیه را می گویند که در دو سال قبل که اینک در قانون بودجه هم مقرر کمیسیون توضیح داد که چهار صد هزار لیره یا کمتر یا زیاد تر از بانک بعنوان قرض یا مساعده آقایان گرفته بودند و اینها را در قسمت بودجه ۱۳۰۳ بطور استهلاک یک مبلغ معین کرده بودند که تدریجاً کارسازی کنند و اتفاقاً نظر باینکه یک احساسات کدورت آمیزی آقایان امریکائی هالز مجلس دیدند و خواستند بروند تمام آن پولها را از همین بودجه که عمل خرج دولتی و معارف بود بپانک داده اند

این مطلب را می گویند لکن من باور نمیکنم چرا؟

چون اولاً چنانچه عرض کردم آن قرض یا مساعده را و وزرای ما تصویب نکرده بودند و وقتی که تصویب نکرده باشند بطور ممکن است مأمورین امریکائی بر خلاف نظریه وزیر رفتار کنند و واقعاً اگر وزرای ما قبول کرده باشند بطور بر خلاف صریح ماده هشت قانون محاسبات عمومی که صریحاً می گویند:

خرج یک قلمی را نباید خرج قلم دیگر کرد ممکن است بنده این را باور کنم مخصوصاً نسبت با آقای ذکا الملک که بنده یک سابقه ارادتندی خدمتشان دارم و تا بحال یک خلاف اولائی از ایشان ندیده ام بنده نمی توانم باور کنم که آقای وزیر مالیات تصویب کرده باشند که برخلاف صریح ماده هشت قانون محاسبات عمومی و مخالف ماده چند قانون بودجه که نمی دانم یک مرتبه یا نهصد هزار تومان پولیکه باید باین خانهای معلقات و این معلمین یا به زنها برسد یا بالاخره بیک مصارف لازم دیگری برسد

یک مصارف دیگری شود این را بنده که باور نمی کنم چرا؟

برای اینکه این یک مسؤلیت بزرگی

متوجه خواهد کرد بجهت اینکه یک وقت یکی از نمایندگان که نمی دانم کی بود یک حرفی زدند و با آقای معاون وزارت مالیه برخورد کرد.

بنده خیال می کنم که بهیچوجه من الوجوه نمی شود این را باور کرد برای اینکه آقایان امریکائی هالز هم حس می کنند مسؤلیت خود را و پول یک مملکتی را که امانت با آنها داده اند برای اینکه می خواهند بروند این پول را بدهند بپانک من که خیال نمیکنم.

نصرت الدوله خلاف ترتیب نکرده اند آقایان جلال-بلی من هم میدانم کار خلاف ترتیب نمیکنند

زیرا میدانند مسؤلیت خیلی بزرگی متوجه میشود پس این قسمت هم نیست و راجع بودجه سنه ۱۳۰۴ هم نخواهد بود زیرا ما که تازه متوجه نشده ایم تقریباً هیچجه صد سال است مشروطه شده ایم و همیشه اوقات آقایان میفرمودند مسئله بودجه یکی از کارهای مهمی است که حتی در فرانسه که کاملاً امورشان مرتب است سه ماه چهار ماه طول میکشد و البته تصدیق میفرمایند که بهترین رویه خصوصاً امر روزی که مایک اشخاصی متخصص در رأس وزارت مالیه داریم

در این هشتاد و نه راپورت مخصوصاً از جمله تقیداتی که میکند می گویند در قسمت بودجه بهترین رویه که من پیش نهاد کرده بودم بکمیسیون بودجه رد کرد قانون بودجه باید

نایب رئیس - آقا این خارج از موضوع است

(جمعی از نمایندگان یا همه هم صحیح است)

آقایان جلال-خوب اگر حق ندارم حرف نزنم

(بعضی از نمایندگان بفرمائید)

(همه بین نمایندگان)

آقایان جلال-بله

بله بنده بدو یک مطلبی بمرض آقایان میرسانم

بخدای لا شریک بهیچمیر خدا بخدای آسمان مخالفت من با این لایحه فقط از نقطه نظر اهل ولایتناست که یک قسمتشان مالیات بده هستند و اینها را اگر بصلابه بکشند بهتر است تا اینکه بگویند برای یکمن تو تون یک تومان بدهید والا نظریات من راجع بوزراء و دولت تغییر نکرده و در عقیده خود ثابت هستم و در این قسمت چون مخالف عیال جامعه و هم ولایتی های خود است مخالفت می کنم

سوء تفاهم نشود هیچ نظر دیگری نیست و بخدای لا شریک له قسم است که هیچ نظری ندارم و البته تاریخ هم این مطلب را

حل خواهد کرد

چون یک نفر از آقایان گفتند این کسر بودجه راجع است بودجه سنه ۱۳۰۴ خوب دو سال است بودجه پیدا کرد

ایم تا دو سال قبل که بودجه نداشتیم سال قبل بیک سلام و صلواتی در پانزدهم جوزا بودجه آمد و تقریباً در آخر عرقب نصوب شد

خیلی ما خوشحال شدیم که بودجه آمد و گذشت

حالا هم چه ضرر داشت که در برج نوران بودجه بیاید و این لایحه پیش بینی مالیات در جزء او باشد که ما بدانییم

واقعاً چندر کسر معجل داریم و آن اضافه معارجی که دولت می کند چیست اگر راجع است مسئله شهریها که بدهی مملکتی که محتاج باشد شهریها نمیدهد اگر راجع باشد است مملکتی که تجار متوسطش ماهی سی تومان عایدی ندارند لازم نیست

حد اقل اشل سی تومان باشد اگر راجع است بیک ترتیبی دیگر که آترام بفرماییم

پس بهمین دلیل بنده می خواهم اشب قطع کنم که هیچ راجع بکسر بودجه نیست و این اضطراب و زرد خوردن ها و التماس و من بفرماید و تو بفرماید ما هیچ دخلی باین مطلب ندارم.

این را که بنده قطع دارم که راجع به بودجه سنه ۱۳۰۴ هم نیست

این عقیده بنده است حالا اگر آقایان عقیده بنده را تکذیب میکنند بکنند لکن بنده قطع دارم که این کسر بودجه هم منطبق نیست

این دلیلی را هم که آقایان ذکر میکنند که برای این است که مردم کمتر توتون استعمال کنند.

بنده خیال می کنم این هم مثل همان دو مطلب قبل است

البته مجلس یک نظارتی دارد در فوآله عمومی لکن بنده نمیتوانم تصدیق کنم که این همه اصرار نصف شب بپرو صبح زود بیا دیر تر برو زودتر بیا

برای این است که مردم سیگار نکشند پس این هم نیست والا ممکن است آقای دکتر امیراعلم بگویند دخانیات مضر است.

آقای مدرس هم نفرمایند حرام است ما هم که مسلمان هستیم و قبول می کنیم هیچ نده قول می دهیم مسیوهایم و آن نفر دیگر هم با ما موافقت کنند و این محتاج باین زحمت ها و حرفها نبود خدا می داند

یقه بر می داند که این حرف را جز در

موقع برف انباری نمی توان گفت

پس اینها هم نمی شود گفت که برای اینکه مردم کم بکشند

آن پول نقدی که داریم یا املاکی که داریم فرق نمی کند بنده که مالک نیستیم یا آن پول نقدی که شرعاً حلال و ملوک طلق بکنند است که می خواهد بپوشد و در راحت باشد.

این پول را بدهیم با آقای وزیر مالیه یا خزانه دولت پس این دلیل چهارم هم نیست.

یقه بر می داند که آقایان ذکر کردند این است

که در مقابل انتظاراتی که نمایندگان از ما دارند.

مالین قانون را وضع می کنیم که به مصرف راهش و حفظ الصحه برسد که در تمام ولایات مسئله معارف و صحنه توسعه پیدا کند اگر این بود که ما اکتیم این را اختصاص بدهند بوزارت معارف

صحنه که آقای وزیر فوائد عامه قبول کردند و نه آن اشخاصی که اطلاعاتشان پیش از بیرون که رفتیم گفتند آقای وزیر قبول کرده است

که اگر این پیشنهاد بشود که عایدات دخانیات صرف معارف مملکت وهم می کنند

ولی وقتی پیشنهاد کردیم دیدیم طرف توجه هیچکس واقع نشد پس من خیال می کنم

که این هم بکسب حساسی نبود که باین نظریات مالیات را وضع کنیم ششمین دلیلی که بنده عرض می کنم که راجع به آن شب در موقمی که آقای تقی زاده آن پیشنهاد را کردند و آقای دکتر میلسو آن بالا بودند شنیدم که بعضی از نمایندگان بزرگان فرانسه با انگلیسی سؤال کردند این پیشنهاد را قبول کنیم یا نه؟

این حرف را بفرانسه زدند و بنظر بنده هیچ آمد که باید بنظر رئیس مالیه باشد

زیرا واقفان متخصص نیستیم اطلاعات نداریم و یک حسن ظنی هم بآمریکائیها داریم و آنها را آورده ایم که بمایک قضایائی را یاد بدهند

خوب آقایان که این لایحه را نوشته اند بلکه آن را بپورتی که تقریباً بهترین و قشنگترین کتابهاست و بنده معتقدم که تمام این پولها را را که بآمریکائیها داده ایم در مقابل این راپورت کم است خوب ما که تا این اندازه بحسن نظر بآنها نگاه می کنیم و اینقدر هم واقفان مقتدرند چه ضرر داشت که فلسفه این قانون را هم بگویند

پس از اینکه آقایان امر کردند که مالین قانون را بکنند و بپوشد را ذکر نکردند معلوم بود دلیلش یک چیزی است

که اگر بگویند ما زیر بار نمیرویم چونکه فقه میماند که دلایلش یک چیزی است که عقل بآنان نمیرسد

بعضی از نمایندگان (با همه) -

عقل خودتان نمیرسد

آقایان جلال - بلی بنده معذرت می خواهم بعقل خودم خودم را گفتیم از همین ما معلوم بود که بدون دلیل امر میفرمایند قانون دخانیات را بکنند

بعضی از نمایندگان (با همه) -

امر یعنی چیست؟

آقایان جلال - بیخشید تصویب میفرمایند پیشنهاد میفرمایند

(همه نمایندگان)

نایب رئیس - آقا از موضوع خارج نشوید

(همه نمایندگان)

(صدای زنک نایب رئیس - دعوت بسکوت)

آقایان جلال - پس حالا که آقایان اجازه نمیدهند عرضی نکنم

نایب رئیس - آقا صحبت بکنید ولی بطوریکه بحیثیات اشخاص برخورد

آقایان جلال - پس بهمین دلیل که جهت آن ذکر نشده است بنده شخصاً بسهم خودم نظر باینکه یک ضرر فاحش و یک تحمیل فوق العاده باهل مملکت وهم ولایتهای من میشود و اگر هم احتمال بدهم کار خوبی است

نمیتوانم قبول کنم چرا برای اینکه از جمله دلایلی که آقای رهنا در ضمن فرمایشاتشان اظهار کردند نسبت بمخارج قشون بود.

بنده خیلی افتخار می کنم که ابتدای امر راجع بیک عقیده که داشتم و دارم راجع بعظمت قشون و اینکه مملکت باید مقتدر باشد و قشون داشته باشد

من بشخص آقای رئیس الوزراء موافق بودم و باین وزراء هم علاقه مند هستم و خدا نکند

اگر روزی پیش بیاید خواهید دید ولو اینکه آنها بامن بی لطفی کنند من چون موافق عقیده هستم باید بنده با خودم برای آنها مدافعه می کنم

حالا بعکس بنده از نقطه نظر موافقت با دولت گذاردن این قانون را مضر می دانم چرا؟

برای اینکه این بار غیر قابل تحمیل است و مردم حمل می کنند که این یک مطلبی است بطوری که یک وقتی آقای تقی زاده فرمودند که اگر خدای نکرده

آمریکائیها بر روند دیگر موفق نخواهیم شد

مستشار بیادیم این عقیده خودم است که ما اینکه عقیده داریم که اگر این دولت کذائتی وضع بپوشد سست شد عقیده ما این است که دوره بدبختی ما شروع می شود و نظر باینکه این یکبار سنگینی است و قابل تحمل نیست عقیده ما این است که اجرای این قانون و ضعیف را بکنی مترازل می کند

پس بنده از نقطه نظر موافقت با دولت که از روی عقیده است و آقایانی که اطلاع بعقاید شخصی من دارند می دانند من آدم متملقی نیستم همیشه در توی خون می قلند ما فقط از نقطه نظر عقیده است که با موافقت با دولت دارم و از این نقطه نظر با این لایحه موافقت نکردم

(همه نمایندگان)

نجات - چه کردید آقا

آقایان جلال - (در ضمن همه) هزار جور فداکاری کرده صمدخان او را گرفت حبس کرد از طرف آخوند آمد اطلاع ندادید

آقایان جلال - پس موافقت با دولت سبب نمی شود که هر چه دولت بگوید قبول بکنیم

موافقت این است که حرفهای او را بحسن ظن تلقی کنیم نه اینکه هر چه دولت بگوید ما بشنوبیم و اگر دلیل وضع این قانون را بگویند

بنده قبول می کنم و باور می کنم چرا برای اینکه حسن ظن دارم و از روی عقیده است ولی اگر گفت بدلیل اینکه الان روز است من می دانم که مطلب اینطور نیست

مطلب طور دیگری است این است که می خواهم عرض کنم که از نقطه نظر موافقت با دولت ایجاب نمی کند

هیچکس را که راجع باین لایحه موافقت کند خیر باید اظهار عقیده نماید و در این لایحه چیزی که بنده را قانع کند دیده نشد و فقط موجبات اظهار موافقت با این لایحه در ضمن بیانات مذاقین و در ضمن لایحه که تقدیم مجلس شده است گفته نشده بلکه نظر بر اثری که بمرض آقایان رسانیدم

مفاسد این لایحه زیاد است اولاً بسبب تضییقات فوق العاده ب مردم خواهد شد که باین نتیجه منتهی بالقاع این قانون خواهد شد و یک آثار سوئی هم باقی خواهد گذاشت عایدات ما هم نکسی پیدا خواهد کرد و یکمده از ازرعین هم که باین وسیله از اترانق می کنند آنها هم بدبخت می شوند و از طرف دیگر یک اثرات سوء دیگری دارد که کمتر می توانیم احتمال بدهیم موقوف بجزایر آن اثرات سوء بشویم دیگر اینکه وضع این قانون سبب می شود که این مبلغ از عایدات ما از بین می رود

چرا؟

بنده در قسمت آذربایجان در موقعی

که در توی خون میماندیم و آقای آقا سید یعقوب هم فرمودند که من در آنجا حبس بودم و در قسمت غرب هم زیاد بوده ام و شاید یک قسمت هم در ایران رفته ام از قسمت آذربایجان گرفته تا قسمت کرمانشاه

آقایان کرمانشاهی و کردستانی میدانند که توتون خوب آنها شادور است

شاه و توتونی است که در خاک بین النهرین و عثمانی قدیم واقع شده بود و سابق بر این که هیچ تبدیلی نبود آن توتون از زبان ترنم می شد

از این توتون حالا در این موقع که این تبدیلات هم ب مردم می شود بنده می توانم اطمینان پیدا کنم که تمام این نواحی بواسطه این وضعیات از کاشتن توتون و تنباکو متصرف می شوند و در نتیجه توتون کردستان عثمانی و موصل جای گیر آنها می شود که ما اینک در قسمت شمالی توتونی که الان از فرانسه و روسیه می آید قائم مقام توتون رشت و مازندران میشود

تنباکو و توتون نپاوندیم حالا تازه از تصدق سرقشون میخواست یکجائی بگیرد این بدبختی دامنگیرش شد

دیگر از معایب این لایحه این است که سبب می شود این منبع عایدات ما از بین برود

و بالاخره اگر بکسب سلامتی مجلس داشته باشیم آقایان وزراء بکسب سلامتی قانون تعدیم می کنند

راجع به انشاء این قانون و یکمطلب دیگری که بنده خیلی طرف توجه می دانم این است که ماها خیلی جریانات دیده ایم و مملکت ما هم خیلی جریانات تند دیده است و تفصل خداوند تعالی جریانات تند را خیلی بطور نرمی رفع کرده است

چیزی که از همه مهمتر بود که ممکن نبود از زیر قشار این آتش عالم سوز بیرون برویم

مسئله قرض بود که در نتیجه اشتباه کاری قدهاء آن قرض بزرگ تحمیل بشاد و در نتیجه آن جنگ بین المللی توانستیم که از زیر آن قرض بیرون برویم

اما حالا بنده ترسم از این است که در نتیجه این قضایا را بالاخره خورده خوردند بکسی یکی خورده بکسی یکی گرفته نشود

زیرا مساعده مثل قرض است همین آقای تدین در نتیجه ایشان که در صورت مجلس است گفته اند چه فرقی هست مابین مساعده و قرض

و بالاخره مساعده و قرض باید بصوب مجلس شورای ملی باشد

تمام و کلا بنبوه خودشان این عقیده را اظهار کردند

مع ذلک من شنیدم که مساعده گرفته

اند یکی اینکه قضیه دیگری هم به من گفتند

چون می دانستند که من آدم رقیب قلبی هستم میگویند که میخواهند این قانون بگذرد و آنوقت باعتبار این قانون یک پولی قرض کنند یا راست است یا دروغ خدا کند دروغ باشد این است که بنده آنچه را که فوق العاده مؤثر می دانم این است که یک افلام کوچک کوچک پیدا کنیم

و یک قرض هائی پیدا شود که آن وقت دیگر نشود که درست کرد

یک مطلب دیگری که بنده فوق العاده نگران بودم در گذراندن این قانون این است که مواد این لایحه کوچک پولی مالیاتی یک نمایش باشد از یک چیزهای دیگری که بعد از این یک مالیاتهای دیگری که سنگین تر از این باشد باید بیاید بمجلس این بود که بنده معتقد بودم که حتی الامکان با این لایحه مقاومت شود که دولت دیگران بدانند بکطوری نیست که هر قضیه را که فی الجمله رنگ و بویی داشته باشد بیاید در مجلس بگذرد

این قضیه را اگر اکثریت مجلس رأی بدهد حقیقه فقط از نقطه نظر تکثیر عایدات است لافیر

حالا شاید از نقطه نظر ضدیت بامن پیشنهادم را راجع بمعاونت قبول نکردند

ولی امیدواریم همانطوری که آقای تدین اطمینان دادند که عملاً معلوم شد که این پول خرج معارف و صحیه ایالات و ولایات خواهد شد تا نگرانی هامم رفع شود

این بود عرایض بنده دیگر بسته است بنظر آقایان

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

مشارعظم - بنده عرضی ندارم نایب رئیس در کلیات فرمایشی دارید مشارعظم - بنده معتمد که جواب فرمایشات آقای آقا شیخ جلال باید داده شود

اگر اجازه میفرمائید یک نفر حرف بزند

نایب رئیس - رای می گیریم بکفایت مذاکرات

آقایانی که موافقت قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - معلوم میشود کافی است

رای می گیریم باین لایحه که مشتمل برده ماده است باورده آقایانی که موافقت و رقه سفید و الادرقه کبود خواهند داد (اخذوا استخراج آراء بعمل آمد نتیجه بطریق ذیل حاصل شد)

ورقه سفید علامت قبول ۷۰ ورقه کبود ۲

اسامی موافقین - آقایان اقبال الممالک

امین الشریعه - شیخ العرافین زاده - نجات داور کاشانی - ایزدی - رهنما - مدرس ملک التجار - سردار معتمد - شیخ الاسلام ملایری - حاج سید المعقین - امیر اعلم قزاقم مقام - روحی - وحید الدوله - سالار لشکر آقا سید یعقوب - دست غیب قزاقم مقام الملك شریعت زاده

تدین - مدیر الملك - آقا میرزا ایدالله خان - امیر اشرف - آقا میرزا آقاخان محمد هاشم میرزا شیخ رئیس معتمد السلطنه مشیر اعظم - احتشام السلطنه - عماد السلطنه سردار مفتاح - فتح الله میرزا - آقا شیخ محمد علی میرزا - احیاء السلطنه - یاسانی ارباب کیخسرو

سهراب خان - سالار اشرف - آقا میرزا شهاب الدین - نظام التولیه - آقا سید محمد علی شوشتری - دکتر آقایان - یمن الملك - سلیمان میرزا اعتبار الدوله - سر کشیک زاده - مقوم الملك - مساوات - صدر الاسلام سبغ الله خان اسکندری

نصرت الدوله - قوام الدوله - حاج آقا اسمعیل - رئیس التجار - سردار فخر مشیر الدوله - امیر حشمت - دولت آبادی اجاق - آقا سید کاظم یزدی - امیر احتشام معظم السلطان - سهام السلطان - علائی افشار - آقا شیخ عبدالرحمن - اخگر

اسامی مخالفین - آقایان ملک الشمره حائری زاده - آقا شیخ جلال الدین

نایب رئیس - با اکثریت هفتاد رای از هشتاد و هشت نفر آقایان حاضر تصویب شد

برای عید نوروز بیست و هفتم شعبان یکمده باید حضور و الاحضرت اقدس ولایت عهد شرفیاب شوند

شش نفر برای عید نوروز و شش نفر برای بیست و هفتم شعبان استقراع می شود اول برای عید نوروز استقراع میشود (استقراع بعمل آمده آقایان مفضل ذیل معین شدند)

آقایان قوام الدوله - دیوانبگی مشیر اعظم - احیاء السلطنه - علائی - آقا شیخ فرج الله

نایب رئیس برای بیست و هفتم شعبان (مجدداً استقراع بعمل آمده آقایان ذیل معین شدند)

آقایان - دیوانبگی - شیخ العرافین - زاده - مقوم الملك - حائری زاده - ایزدی آقا شیخ هادی شیخ رئیس

مقوم الملك - بنده شاید مسافرت کنم حائری زاده بنده هم مسافرت میکنم شیخ العرافین زاده - بنده هم معتمد است مسافرت کنم مجدداً استقراع شده آقایان ذیل معین گردیدند

آقایان اعتبار الدوله - آقا سید کاظم یزدی آقا میرزا سید حسن کاشانی

چند فقره پیشنهاد راجع بجلسه بعد رسیده است قرائت می شود

(بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد آقای سر کشیک زاده - بنده

پیشنهاد می کنم که از تاریخ فردا که پنجشنبه ۲۹ برج حوت ۱۳۰۳ است تا ۱۲ روز یعنی تا ایله یازدهم حمل ۱۳۰۴

جلسات علنی مجلس تعطیل شود

سر کشیک زاده - توضیحی لازم است عرض کنم

نایب رئیس - تأمل بفرمائید همه پیشنهادها قرائت شود

پیشنهاد آقای عصر انقلاب - بنده

پیشنهاد می کنم مجلس از فردا تا چهاردهم فروردین تعطیل باشد

پیشنهاد آقای تدین - بنده پیشنهاد میکنم که جلسه آتیه لیله یکشنبه نهم حمل

دو ساعت از شب گذشته مقرر گردد

پیشنهاد آقای عماد السلطنه - بنده

پیشنهاد می کنم از روز شنبه الی ده روز مجلس تعطیل باشد

عماد السلطنه - بنده پیشنهاد آقا

را قبول می کنم

نایب رئیس - پیشنهاد آقای تدین مجدداً قرائت می شود

(بشرح سابق قرائت شد)

نایب رئیس - رای میگیریم پیشنهاد آقای تدین

آقایانی که موافقت قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد

جلسه آتیه

شب یکشنبه نهم حمل دو ساعت از

شب گذشته

(مجلس پنج ساعت از شب گذشته ختم شد

نایب رئیس مجلس شورای ملی سهام

السلطان

رئیس مجلس شورای ملی مؤتمن الملك

منشی علی اقبال الممالک

منشی معظم السلطان

جلسه صد و چهل و هفتم صورت مشروح مجلس لیله یکشنبه نهم حمل ۱۳۰۴ مطابق چهارم رمضان المبارک سنه ۱۳۴۳

مجلس سه ساعت از شب گذشته بریاست آقای مؤتمن الملك تشکیل گردید صورت مجلس صبح چهارشنبه بیست و هشتم حوت ۱۳۰۳ را آقای آقا میرزا اجواد خان قرائت نمودند رئیس - نسبت بصورت مجلسی که قرائت شد ایرادی هست یا نه؟ آقای حائری زاده دارم

(صورت مجلس عصر چهارشنبه بیست و هشتم حوت قرائت شد)